

စိတ်ကူးချိချိအာပေသာ
mgyoe.com

သက်ရည်

တရုတ်ပညာရှိကြီးမိန်းရှပ်

MENCIUS

The Story of
Chinese Philosophy

Ch'u Chai with Winberg Chai

mgyoe.com

ဒုတိယအကြိမ်

mgyc.com

သက်လုံ

တရုတ်ပညာရှိကြီးမိန်းရှင်

110008

600.00 Ks

ပိဋကတ်ပြန်လေ့ရှိသော ပိဋကတ်ပြန်

တရုတ်ပညာရှိကြီးမိန်းရှပ်

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၄၀၁၄၂၂၁၂၀၇ နှင့်

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၄၀၀၆၈၁၀၇၀၈ တို့ဖြင့်

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်းကို **၀.၀.၀** ပြုလုပ်ပြီး ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊
စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်တိုက်၊ ၈၅၊ ၁၆၄ လမ်း၊ ရန်ကုန်နှင့် ပုံနှိပ်သူ -
ဦးနိုင်ဦး၊ ငွေပြည်တော်ပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်တို့က ဒုတိယအကြိမ် စောင်
ရေ- ၅၀၀ ရိုက်နှိပ်ကာ ၂၀၀၈၊ သြဂုတ်လတွင် တန်ဖိုး ၆၀၀ ကျပ်ဖြင့်
ဖြန့်ချိသည်။

စာအုပ်ချုပ် - ကိုမြင့်

မိတ္ထီလစာအုပ်
မိတ္ထီလစာအုပ်

mgvoo.com

mgvoo.com

mgyc.com

mgyc.com

တရုတ်ပညာရှိကြီး မိန်းရှပ်

ရှေးဟောင်းတရုတ်ပြည်၏ ချိုမင်းဆက် ဆိတ်သုဉ်းခါနီးတွင် ကွန်ဖြူးရှပ်၏ ပညာနို့သက်ခံခဲ့ကြသည့် အတွေးအခေါ်အုပ်စုများ မြောက်မြားစွာ ပေါ်ထွက်လာ လေသည်။ သို့တိုင်အောင် ကွန်ဖြူးရှပ်၏ အတွေးအခေါ်အောင်ပွဲခံနိုင်ရန်အတွက် ဆက်လက်၍ မြေတောင်မြောက်ပေးမည့် လူတော်များ ထွက်ပေါ်လာနိုင်ခြင်းမရှိဘဲ ဖြစ်နေရာက မိန်းရှပ်အမည်ရှိ ပညာရှိတစ်ဦး ထွန်းကားလာသည်တွင်မှ ကွန်ဖြူးရှပ် ၏ အတွေးအခေါ်တို့သည် တရုတ်ပြည်တွင် အောင်လံလွင့်ထူ မင်းမူလာနိုင်တော့ ၏။

စကားပြောကောင်းလှခြင်း၊ သိက္ခာရဲရင့်မှုရှိခြင်း၊ ယုံကြည်မှုပြင်းပြခြင်းတို့အား ဖြင့် မိန်းရှပ်သည် ကွန်ဖြူးရှပ်၏ ဆုံးမပို့ချချက်များကို လူကြိုက်များအောင် ပြုလုပ် နိုင်ခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင်ပင် သူသည် အခြားသော အတွေးအခေါ်ဂိုဏ်းများ၏ အယူဝါဒ၊ သင်ကြားချက်များကို တိုက်ဖျက်နိုင်ခဲ့သည်။

ကွန်ဖြူးရှပ်၏ အဆုံးအမလမ်းကြောင်းဝယ် မိန်းရှပ်တစ်ယောက် ထိန်လက် ဝင့်ကြွားလှသည်ဖြစ်ရကာ ပထမပညာရှိဖြစ်သော ကွန်ဖြူးရှပ်နှောင်းကာလတွင် သူ သည် 'ဒုတိယပညာရှိ' ဖြစ်လာရတော့၏။

တရုတ်ဘာသာဖြင့် မိန်ဇူ ဟုခေါ်တွင်သော သူ၏နာမည်ကို ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်များ၏ လက်တင်ဘာသာဖြင့် မှတ်တမ်းပြုခဲ့ကြသော မိန်းရှပ်ဟူသော အမည်ဖြင့်ပင် ကမ္ဘာကျော်လာသည်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကြီးသည် ကွန်ဖြူးရှပ် ကွယ်လွန်ပြီး နောက် နှစ်ပေါင်း တစ်ရာကျော်ခန့်တွင် မွေးဖွားလာခြင်းဖြစ်သည်။

သူ၏မွေးသက္ကရာဇ်နှင့် ကွယ်လွန်သည့် သက္ကရာဇ်တို့မှာ ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် ဘီစီ ၃၇၂-၂၈၉ တို့ဖြစ်ပေ၏။ ကွန်ဖြူးရှပ်ကဲ့သို့ပင် သူ၏မွေးဖွားချိန်နှင့်ပတ်သက် ၍ နိမိတ်တွေပေါ်ပေါက်ကြောင်း မှတ်တမ်းများရှိခဲ့၏။ သူ့ကို ကိုယ်ဝန်ရှိစဉ် နတ်သား

တစ်ပါးသည် သူ့မိခင်အား ကိုယ်ထင်ပြခဲ့သည်ဆို၏။ ထို့အပြင် မိန်းရှုပ်မွေးဖွားချိန် ဌ တောက်ပ၍အသွေးအရောင်စုံလှသော အလင်းကြီးသည် ဖွားမြင်ရာနေရာတစ်ဝိုက် တွင် ထွန်းလင်းနေခဲ့သည်ဟုလည်း မှတ်တမ်းများ၌ ဖော်ပြထားသည်။

ဤသို့သောအမှတ်အသားများကို ပညာရှိများအား ကြည်ညိုမှုကြောင့် အမွန်း တင်မှတ်သားထားခြင်း ဖြစ်ဟန်တူသည်ဟူ၍လည်း ကမ္ဘာပညာရှင်များက မှတ်ချက် ချကြ၏။

မိန်းရှုပ်သည် ယခုခေတ် ရှန်တုန်ပြည်နယ်တွင်ရှိသော စိုပြည်နယ်တွင် မွေးဖွား ခဲ့သည်။ သူသည်လည်း ကွန်ဖြူးရှုပ်ကဲ့သို့ပင် ငယ်စဉ်ကပင် ဖခင်ကိုဆုံးရှုံးခဲ့ရသူ ဖြစ်သည်။ သူ၏ဖခင် ကွယ်လွန်ချိန်တွင် သူသည် အသက်သုံးနှစ်အရွယ်မျှသာ ရှိ သေးသည်။ သို့ဖြင့် မိခင်သည် သူ့ကိုကြီးပြင်းအောင် မွေးမြူလာခဲ့လေရာ သူ၏မိခင် ကြီးမှာ ယခုခေတ်တိုင်အောင်ပင် 'မိန်းမယ်တော်ကြီး' ဟူ၍ပင် နာမည်ကျော်ခဲ့ရတော့ သည်။

နာမည်ကျော်လောက်အောင်ပင် မိန်းမယ်တော်ကြီးသည် မိန်းရှုပ်ကို မွေးမြူလာ ခဲ့၏။ နာမည်ကျော်ဖြစ်ရပ်ကား 'အိမ် သုံးကြိမ်ပြောင်းခြင်း' ဖြစ်ရပ်ပင်တည်း။

ရှေးဦးစွာ သူတို့နေထိုင်ခဲ့သော နေရာမှာ သုသာန်နားတွင် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ ကလေးငယ် မိန်းရှုပ်သည် ဈေးရောင်းတမ်း၊ ဈေးဝယ်တမ်းများ ကစားသည်။ ဤ သည်ကိုလည်း မိန်းမယ်တော်ကြီးက မကျေနပ်ချေ။ ဤပတ်ဝန်းကျင်များကို သူ မကြိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြင့် ချက်ချင်းပင် ထ၍ပြောင်းရွှေ့ပြန်၏။

တတိယအကြိမ်တွင်ကား ကျောင်းနားတွင် နေထိုင်ရသည်ဖြစ်ရာ မကြာမီပင် ကလေးငယ်မိန်းရှုပ်သည် တပည့်လုပ်တမ်း၊ ဆရာလုပ်တမ်း ကစားလေရာ မယ်တော် ကြီးမိန်းသည် ကျေနပ်ပျော်ရွှင်သွားလေတော့သည်။

မိန်းရှုပ်သည် ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် ကွန်ဖြူးရှုပ်ကို အထင်ကြီးလေးစားခဲ့သည်။ သူသည် အောက်ပါအတိုင်း ပြောကြားခဲ့၏။

“ကမ္ဘာပေါ်မှာ လူသားတွေရယ်လို့ စတင်ပေါ်ပေါက်လာပြီးကတည်းက ယနေ့ အထိ နောက်ထပ် ကွန်ဖြူးရှုပ်တစ်ယောက်ဆိုတာ မပေါ်ပေါက်ခဲ့ဘူး။ ငါဟာ သူ့လို ဖြစ်ဖို့ စာပေသင်ကြားချင်တယ်။ ကွန်ဖြူးရှုပ်လက်ထက် တပည့်တစ်ယောက် မဖြစ် နိုင်ပေမယ့် ကွန်ဖြူးရှုပ်ရဲ့ တပည့်တွေရဲ့ပညာကိုယူပြီး ငါ့ရဲ့အရည်အသွေးတွေကို ထက်မြက်အောင် ကြိုးစားခဲ့တယ်”

မိန်းရှုပ်သည် ဤမျှပင်လျှင် ကွန်ဖြူးရှုပ်ကို လေးစားကြည်ညိုခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်

သည့်တိုင်အောင် ပညာရှိကြီးနှစ်ဦးတို့၏ စိတ်သဘောအနေအထားများမှာ ကွာခြားလှပေသည်။

ကွန်ဖြူးရှပ်သည် သူ့အတွင်းပိုင်းက သူ့စိတ်ကိုသာ အာရုံစိုက်ထားပြီး သိမ်မွေ့လှသည့် လူကြီးလူကောင်းဖြစ်သည်။ စကားပြောရာတွင် သတိဖြင့် ထိန်းချုပ်ပြောဆိုခြင်းကို လွန်စွာပြုလုပ်တတ်သည်။

မိန်းရှပ်ကား အပြင်လူများကို အာရုံစိုက်တတ်သည်။ စကားကို ဖောဖောသီသီပြောတတ်ရာ ဇဝနဉာဏ်ကောင်းခြင်းအတွက်ပင် နာမည်ကျော်နေရ၏။

အခြားသူများက အယူဝါဒကို တိုက်ခိုက်လိုသည့်သဘောဖြင့် စကားဆိုလာသည်တွင် ကွန်ဖြူးရှပ်သည် တစ်ခါတစ်ရံ ဘာပြန်ပြောရမှန်းမသိ ဖြစ်သွားတတ်သည်။ မိန်းရှပ်ကား ဤသို့မဟုတ်ချေ။ သွက်သွက်လက်လက်၊ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ချေပပြောဆိုလေရာ တိုက်ခိုက်ပြောလာသူ တစ်ဖက်သားမှာ ခံစစ်နေရာသို့ပင် ရောက်သွားရသည်ဆို၏။

မိန်းရှပ် လူလားမြောက်သောအချိန်ကား ဘီစီလေးရာစု၏ နှောင်းပိုင်း တစ်ဝက်သောကာလတွင် မတည်မငြိမ်နှင့် စစ်မက်တွေ ဖြစ်ပွားနေသောကာလ ဖြစ်နေသည်နှင့်အညီ မိန်းရှပ်သည်လည်း သူ စံပြုထားသော ကွန်ဖြူးရှပ်ကဲ့သို့ပင် ရှိသလောက် စွမ်းရည်ကို ဖော်ထုတ်ရာတွင် အောင်မြင်သင့်သလောက် မအောင်မြင်ဖြစ်ရ၏။

ရှီကျီ (သမိုင်းမှတ်တမ်းများ) ကျမ်းတွင် ဖော်ပြထားချက်များကို မိုး၍ရေးသားရမည်ဆိုလျှင် မိန်းရှပ်သည် ပညာပြည့်စုံသောအခါတွင် ချီပြည်နယ်မှ ဘုရင်ရွှမ်ထံပါးသွားရောက် ခစားပါသော်လည်း ဘုရင်က သူ့အား ရာထူးမပေးနိုင်ခဲ့ချေ။ သို့ဖြင့် သူသည် လျန်ပြည်နယ်မှ ဘုရင်ဟွေ့ထံ သွားရောက်ခစားပြန်၏။ သို့ရာတွင် ဘုရင်ဟွေ့က မိန်းရှပ်သည် တတ်ယောင်ကားသာဖြစ်၍ သူ၏စကားများမှာ အနှစ်မပါဟု ထင်မြင်ယူဆသည်။

ထိုအချိန်က ပြည်နယ်များမှ ကိုယ့်အစုနှင့်ကိုယ် မဟာမိတ်ပြုကြ၍ စစ်ထိုးကြရန် ပြင်ဆင်နေခိုက်ဖြစ်ရာ မိန်းရှပ်သည် တပည့်ဖြစ်သူ ဝမ်ချိန်နှင့်အတူ အိမ်သို့ပြန်လာခဲ့ရာ ကွန်ဖြူးရှပ်၏ အဆုံးအမများကို ဖြန့်ဖြူးရန် စာဖြင့်ရေး၍ရေးသားသည်တွင် အခန်းခုနစ်ခန်းရှိသော မိန်းရှပ်ကျမ်းကြီး (The Works of Meng Tzu) ဖြစ်လာလေသည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဘုရင်ဟွေ့နှင့် အဆင်မပြေဖြစ်ရခြင်းမှာလည်း အယူအဆချင်းမတိုက်ဆိုင်ကြ၍ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ဘုရင်ဟွေ့သည် အကျိုး

အမြတ်ကို မျှော်ကိုး၏။ မိန်းရှပ်အတွက် အကျိုးအမြတ်ရရှိရန်ဟူသော စိတ်ကူးမျိုး လုံးဝမရှိချေ။ ထို့ကြောင့် ဘုရင်ဟော့က တိုင်းပြည်အတွက် အကျိုးအမြတ်ရရှိအောင် ဘာလုပ်သင့်သနည်းဟု အကြံဉာဏ်တောင်းခံသောအခါတွင် မိန်းရှပ်က အောက်ပါ အတိုင်း ပြန်ဖြေကြားခဲ့၏။

“အဘယ့်ကြောင့် အရှင်မင်းမြတ်က အကျိုးအမြတ်စကားကို ပြောရပါသလဲ။ လူသားဆန်တဲ့နှလုံးသားနဲ့ တရားမျှတခြင်းသဘောတရားတွေ ပေါ်ပေါက်တည်ရှိ နေသမျှ လုံလောက်နေပြီသာ ဖြစ်ပါတယ်”

ထို့နောက် သူက ဘုရင်မင်းမြတ်သည် သူတိုင်းပြည်အတွက် အကျိုးအမြတ် ကို မျှော်ကိုးနေလျှင် မျိုးကြီးမတ်ကြီးများက သူတို့၏မိသားစုအတွက် အကျိုးအမြတ် ကို မျှော်ကိုးကြမည်။ မျိုးငယ်မတ်ငယ်များနှင့် ပြည်သူပြည်သားများက မိမိတို့ အတွက် အကျိုးအမြတ်ကို မျှော်ကိုးကြမည်ဖြစ်သဖြင့် အချင်းချင်းမညီမညွတ်ဖြစ်လာ ကြကာ နိုင်ငံအတွက် အန္တရာယ်ရှိကြောင်း လျှောက်တင်လေသည်။

ထို့အပြင် နောက်ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ရှိသေး၏။ ဘုရင်ဟော့၏စစ်တပ်သည် စစ်ရေး ရှုံးနိမ့်ခဲ့သဖြင့် အရှက်ရခဲ့ရသည်။ နယ်မြေဆုံးရှုံးရသည်။ ထို့အပြင် သားတော်အကြီး ဆုံးကိုပင် ဆုံးရှုံးလိုက်ရ၏။ ဤသို့သောအခြေအနေမျိုးတွင် ဘုရင်ဟော့က ရန်သူကို တုံ့ပြန်လက်စားချေလိုသည်ဖြစ်၍ မိန်းရှပ်ထံတွင် အကြံဉာဏ်တောင်းသည်။

မိန်းရှပ်က ကြမ်းတမ်းသောစွမ်းအင်ကို အားထားခြင်းမပြုသင့်ကြောင်း၊ အပြစ် ဒဏ်ပေးခြင်းများကို လျော့သင့်ကြောင်း၊ လွန်လွန်းသောအခွန်အတုတ်များကို မကောက်ခံသင့်ကြောင်း ဘုရင်မင်းမြတ်၏အရည်အသွေးများကို တိုးတက်ကောင်း မွန်အောင် လျှောက်ကြား၏။ သူ၏လျှောက်တင်ချက်တွင်ပါဝင်သည့် အောက်ပါ စကားရပ်များကိုကြည့်ပါ။

“ယခုကဲ့သို့သောအခြေအနေမျိုးတွင် အရှင်မင်းမြတ်၏လူများအား ရန်သူ၏ ချပ်မိန်ညှိအဝတ်တန်ဆာများနှင့် သူတို့ရဲ့ ချွန်ထက်တဲ့လက်နက်တွေကို ခုခံတွန်း လှန်ဖို့ သစ်သားတုတ်တွေကို ပေးအပ်ထားသင့်ပါတယ်”

မိန်းရှပ်ဆိုလိုသည်မှာ ဤအခြေအနေမျိုးတွင် ရန်ကိုရန်ချင်း တုံ့ပြန်သည်ထက် အနုနည်းဖြင့်တုံ့ပြန်ပြီး အောင်မြင်မှုကိုရယူသင့်ကြောင်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်။ သို့ရာတွင် သဘာဝကျစွာပင် ဘုရင်ဟော့သည် သူ့စကားကို နားမဝင်ခဲ့ချေ။ ဤ အကြောင်းများကြောင့်ပင် ဘုရင်ဟော့က မိန်းရှပ်ကို တတ်ယောင်ကား စာအုပ်ကြီး သမားဟု မှတ်ယူထားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထင်ရပေ၏။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မိန်းရှပ်သည် လျန်ပြည်နယ်တွင် ဆက်လက်၍နေထိုင်နေသေးရာ ဘီစီ ၃၁၉ အထိဖြစ်သည်။ ထိုနှစ်တွင် ဘုရင်ဟွေ့ နတ်ရွာစံ၍ သားတော်က ဘုရင်ရှန်အဖြစ် နန်းတက်လာသည်။ မင်းပျိုဖြစ်သူနှင့် တစ်ချီတွေ့ဆုံပြီးသည်တွင် ဘုရင်နှင့်ပတ်သက်၍ မိန်းရှပ်က အောက်ပါအတိုင်းပြောပြသည်။

“ငါက သူ့ကို အဝေးကကြည့်လိုက်တော့ ငါ့အမြင်က သူဟာ ပြည့်ရှင်ဘုရင်နဲ့မတူဘူး။ တစ်ခါ အနီးအပါးရောက်သွားပြန်တော့ ငါဟာ သူ့ကို မကြည့်ညိုဘူး။”

ဘာကျန်ပါသေးသနည်း။ သူသည် မင်းပျိုကို မကြည့်ညိုသည်နှင့် ချီပြည်နယ်သို့ ထွက်ခွာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေ၏။

ချီပြည်နယ်သည် နှစ်ပေါင်းနှစ်ရာကျော်မျှ ကုပ်ကုပ်ကလေးဖြစ်နေ၏။ သို့သော် ရွှမ်ဘုရင်မင်းမြတ်လက်ထက်တွင်ကား တစ်ချီပြန်၍ ထွန်းကားစည်ပင်လာရပြန်လေသည်။ ပညာရှိများအတွက် သူ၏ နန်းရင်ပြင်တံခါးကို ထာဝစဉ်ဖွင့်ထား၏။ ရည်ရွယ်ချက်သော်ကား နိုင်ငံအုပ်ချုပ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ သူ့အားအကြံပေးရန်နှင့် တတ်သိထားသောပညာများကို ဖြန့်ချိဝေငှပေးရန်ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်လေရာ ပညာရှင်များနှင့် ပညာဆည်းပူးနေကြသူများသည် သူ၏ နန်းရင်ပြင်သို့ စုရုံးဝင်ရောက်လာကြကုန်၏။ ရွှမ်ဘုရင်သည် ပညာရှိများအား ထည်ဝါသောနေထိုင်စရာများကို ပေးသည်။ ပမာဏကြွယ်ဝသော လစာရိက္ခာတော်များကို ပေးသည်။ ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးများကို ချီးမြှင့်သည်။ သို့သော် အုပ်ချုပ်ရေးဌာနများတွင် မူ သူတို့အား လုပ်ကိုင်ခွင့်ရာထူး ဌာနနန္တရ မပေးခဲ့ချေ။ ယင်းသို့ မပေးခဲ့ခြင်းကား ပညာရှိများသည် သူ့အား အကြံပေးရာနှင့် ပညာပေးရာတို့တွင် လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပြုလုပ်နိုင်စေခြင်းငှာ ဖြစ်ပေ၏။

ရွှမ်မင်းမြတ်သည် ပညာရှိကြီးမိန်းရှပ်တစ်ယောက် မိမိ၏ ချီပြည်နယ်သို့ လာနေသည် ကြားသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သူ၏ သားတော်အား နယ်စပ်သို့သွားရောက်၍ ပညာရှိကြီးကို ကြိုဆိုရန်စေလွှတ်လိုက်သည်။ နန်းတော်သို့ရောက်သောအခါ တွင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် မိန်းရှပ်အား ကြီးမြင့်သော ရာထူးဌာနနန္တရကို ပေးတော်မူ၏။ ဤအတိုင်းဆိုလျှင် ချီပြည်နယ်သည် မိန်းရှပ်အတွက် ပညာစွမ်းပြသရန် အကောင်းဆုံးဒေသဖြစ်သည်ဟု ယူဆဖွယ်ရှိလေသည်။

သို့သော် ဤသို့မဟုတ်ချေ။

အခြားပြည်နယ်များတွင် တွေ့ရခဲ့ရသည့် ချို့တဲ့အားနည်းချက်များကို ဆရာကြီးမိန်းရှပ်သည် ရင်ဆိုင်နေရတော့၏။ ရွှမ်ဘုရင်သည်လည်း အခြားသော ပဒေ

သရာဇ်များကဲ့သို့ပင် မိမိအရှိန်ဩဇာ အားကောင်းနေရန်ကိုသာ အာရုံစိုက်သည်။ လှပသောမိန်းမများနှင့် ဥစ္စာဓနကြွယ်ဝမှုတွင် စိတ်ပါလွန်းလှသည်။

ရွှမ်ဘုရင်သည် ယဉ်ကျေးရည်မွန်သော စာပေများနှင့် အကျွမ်းဝင်ခြင်းတော့ ရှိသဖြင့် ဆရာကြီးမိန်းရှပ်သည် ဘုရင်၏စိတ်သဘောနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိအောင် ညှိကြည့်သည်။ ဘုရင်၏စိတ်ဓာတ်ကို ကောင်းရာကောင်းကြောင်းဆီသို့ မွမ်းမံ တွဲ ခေါ်သွားရန် သူ ကြိုးစားအားထုတ်သည်။

သူကသာ ကြိုးစား၏။ ရွှမ်ဘုရင်က သူကြိုးစားသလို ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လာ ပါသလား။ အောက်ပါကောက်နုတ်ချက်ကလေးကို ဖတ်ကြည့်လျှင် အထင်းသား ပေါ်လွင်လာပါလိမ့်မည်။

“မင်းမြတ်၏အမတ်တစ်ယောက်ဟာ ဇနီးနဲ့သားသမီးတွေကို မိတ်ဆွေ တစ်ယောက်ဆီမှာ အပ်နှံခဲ့ပြီး ခရီးထွက်သွားတယ်ဆိုပါတော့။ သူဟာ ခရီး က ပြန်လာ တဲ့အချိန်မှာ သူ့ဇနီးနဲ့ကလေးတွေဟာ အအေးဒဏ်ခံနေရပြီး အစားအစာ ငတ်ပြတ်နေတာကိုမြင်ရင် သူဟာ မိတ်ဆွေကို ဘာလုပ်ထိုက် ဘာလုပ် ” ဟု မိန်းရှပ်က ဘုရင်ကြီးကိုမေးသည်။

“စွန့်ပယ်ပစ်လိုက်ရမယ် ” ဟု ဘုရင်ကြီးက ပြော၏။

“တကယ်လို့ မင်းမြတ်ရဲ့နန်းရင်းဝန်ဟာ သူ့လက်အောက်က အရာရှိအရာခံ တွေကို မအုပ်ချုပ်နိုင်ဘူးဆိုပါတော့။ မင်းမြတ်ဟာ သူ့ကို ဘာလုပ်မလဲ ”

“အလုပ်က ဖြုတ်ပစ်လိုက်မှာပေါ့ ” ဟု အဖြေသည် လွယ်လွယ်ပင် ထွက်ပေါ် လာ၏။

“ဒါဖြင့် ကောင်းပြီ၊ မင်းမြတ်ရဲ့တိုင်းပြည်ထဲမှာ အုပ်ချုပ်ရေးဟာ ညံ့ဖျင်းနေ တယ်ဆိုပါတော့။ ဘာလုပ်မလဲ ”

ရွှမ်ဘုရင်သည် တစ်ဘက်သို့ မျက်နှာလှည့်၍ အခြားသောအကြောင်းအရာ များကို ပြောဆိုလျက်ရှိလေ၏။

ရွှမ်ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ပညာရှိကြီးမိန်းရှပ်၏ ဆိုဆုံးမစကားများကို လိုလို ချင်ချင်နားထောင်လောက်အောင်တော့ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သူဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ပြည်နယ်တွင် အုပ်ချုပ်ရေးကောင်းမွန်လာဖို့အတွက်တော့ သူ စိတ်မဝင်စားပါ။

မိမိ၏အသိလိမ္မာကို ဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်စရာ ပရိသတ်မှာ လှုပ်ရှားလုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း မရှိသော အဖိုးမတန်သည့်ပရိသတ်မျှလောက်သာဖြစ်သည်ကိုသိရှိရသော ပညာရှိကြီး မိန်းရှပ်သည် နောက်ဆုံးတွင် ချီပြည်နယ်ကို စွန့်ခွာ၍ ထွက်လာခဲ့လေတော့သည်။

သူသည်လည်း ကွန်ဖြူးရှပ်ကဲ့သို့ပင် လုံးဝလက်လျှော့လိုက်သည်မဟုတ်ဘဲ ပညာကို ကြိုးစား၍တော့ ဖြန့်ဖြူးသေး၏။ သို့သော် နောက်ဆုံး၌ကား သူ၏ကြိုးစားမှုသည် အလဟဿဖြစ်ကြောင်း သိရှိလာရသည်။

ဆရာကြီးမိန်းရှပ်သည် ခရစ်နှစ်ဘီစီ ၃၁၂ က ချီပြည်နယ်မှ ထွက်ခွာလာခဲ့သည် ဖြစ်ရာ ထိုအချိန်က သူ၏အသက်မှာ ခြောက်ဆယ့်တစ်နှစ် ရှိပြီဖြစ်၏။ ပဒေသရာဇ် နန်းရင်ပြင်တစ်ခုအတွင်းသို့တော့ ဝင်ရောက်ခဲ့သေး၏။ ယင်းသည်ကား တိန်ပြည်နယ် ဖြစ်သည်။ ယင်းပြည်နယ်ကလေးသည် အင်အားကြီးမားသော ပြည်နယ်ကြီးနှစ်ခု ဖြစ်သည့် ချူးနှင့် ချီပြည်နယ်များအကြားက ပြည်နယ်ကလေးဖြစ်၏။

ထိုပြည်နယ်ကလေးကို အုပ်ချုပ်နေသော ဝိန်မြို့စားကြီးမှာ ပြည်နယ်ကြီးနှစ်ခု ၏ ကျူးကျော်ရန်စမှုကို ခုခံနေရာတွင် အခက်အခဲတွေ့နေရသဖြင့် မိန်းရှပ်ကို အကူ အညီတောင်းသည်။ ဝိန်မြို့စားကြီးက မိန်းရှပ်အား ကြီးမြင့်သောရာထူးတစ်ခုကို ပေးအပ်၏။ မိန်းရှပ်က သဘောရိုးဖြင့် ခန့်ထားသည်ဟုမထင်သဖြင့် ရာထူးကို လက်မခံခဲ့ချေ။ သို့သော် မြို့စားကြီးအား အကြောင်းအရာများစွာတွင် သြဝါဒများ၊ အကြံဉာဏ်များကို ပေးခဲ့လေသည်။

ဆရာကြီးမိန်းရှပ်သည် တိန်ပြည်နယ်တွင် ခဏတဖြုတ်သာနေထိုင်ခဲ့၏။ ဘီစီ ၃၀၇ တွင် ဆရာကြီးသည် လူပြည်နယ်သို့ ပြန်သွား၍ တစ်ကိုယ်တည်းနေထိုင်ကာ လူငယ်လူရွယ်များအား ပညာပေးခြင်း၊ မိန်ဇူ ဟူ၍ လူသိများသော ဒဿနာကျမ်း ကြီးကိုပြုစုခြင်းတို့ဖြင့် အချိန်ကုန်လွန်စေသည်။

ဆရာကြီးမိန်းရှပ်သည် ဆရာကြီးကွန်ဖြူးရှပ်ကဲ့သို့ပင် အောင်မြင်သော ပညာ ဖြန့်ဖြူးသူဖြစ်၍ တပည့်များ၏ ချစ်ခင်လေးစားခြင်းကို ခံရ၏။ ဆရာကြီးပြုစုခဲ့သော မိန်ဇူကျမ်းမှာ ကွန်ဖြူးရှပ်ဒဿနိကဂိုဏ်းများတွင် အဆင့်မြင့်မြင့်၌ထားရှိခြင်း ခံရ သည်။

ဘီစီ ၂၈၉ ခု၊ အသက်ရှစ်ဆယ့်လေးနှစ်တွင် ဆရာကြီးမိန်းရှပ်သည် ဇာတိ နယ်မြေဖြစ်သော လူပြည်နယ်တွင် ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်ခဲ့ပေ၏။

မိန်းရှပ်သည် ဆရာကြီးကွန်ဖြူးရှပ်ဒဿနိကဂိုဏ်းမှ တပည့်ကျော်ကြီး ဖြစ် သဖြင့် 'ရင်' ကို သူ့အတွေးအခေါ်၏ ဗဟိုချက်သဖွယ် ထားရှိ၏။ သူက နည်း နည်း ပို၍ပြောသည်ကား ပြည့်စုံခြင်းအတွက်ဆိုလျှင် ရင်ကို 'ယီ' (တရားမှန်ကန် ခြင်း) ဖြင့် အားဖြည့်ပေးရမည်ဟု ဆိုသည်။

လူသည် နှလုံးသားကို 'ရင်' အားဖြင့် ထောက်ပံ့ထားရမည်ဖြစ်ပြီး၊

mgpoe.com

အကျင့်စာရိတ္တကို 'ယီ' အားဖြင့် ထောက်ပံ့ထားရမည်။

လူ့သဘာဝသည် နဂိုသဘာဝအားဖြင့် ကောင်းမွန်မှုကို မြတ်နိုးသည်ဟု ဆရာကြီးမိန်းရှပ်က ယုံကြည်ထားလေသည်။

သူ၏လက်ထက်တွင် လူသား၏ကောင်းမွန်မှု၊ ကြင်နာမှုတို့နှင့်ပတ်သက်၍ အယူဝါဒတွေ သုံးမျိုးကွဲပြားနေ၏။

နောက်ခံသဘာဝတရားတစ်ခုမှာ လောကီက တင်ပြထားချက်ဖြစ်၍ ထိုသူနှင့် မိန်းရှပ်သည် များစွာငြင်းခုံခဲ့ရသည်။ လောကီ၏ နောက်ခံသဘောတရားအရ သော်ကား လူ့သဘာဝသည် ကောင်းသည်လည်းမဟုတ်၊ ဆိုးသည်လည်း မဟုတ်ဟုဆို၏။

နောက်ထပ် နောက်ခံသဘောတရားတစ်ချက်ကား လူ့သဘာဝသည် အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ ကောင်းချင်ကောင်း၏၊ ဆိုးချင်ဆိုး၏ ဟူလေသည်။

တတိယနောက်ခံသဘောတရားသော်ကား လူအချို့၏သဘာဝသည် ကောင်းမွန်၍ လူအချို့၏သဘာဝသည် ဆိုးရွား၏ ဟူပေ၏။

ဆရာကြီးမိန်းရှပ်ကမူ လူ့သဘာဝသည် နဂိုသဘောရင်းအားဖြင့် ကောင်းမွန်သည်ဟု ယုံကြည်၏။ အောက်ပါကောက်ချက်ကိုကြည့်ပါ။

ကရုဏာစိတ်ထား ခံစားမှုသည် လူတိုင်းတွင် ရှိကြ၏။ ထိုနည်းတူစွာ ပင် ရှက်ခြင်းနှင့် မနှစ်သက်ခြင်း၊ ကာယိန္ဒြေရှိခြင်းနှင့် ကာယိန္ဒြေမရှိခြင်း၊ အမှန်နှင့်အမှားတို့နှင့်ပတ်သက်၍လည်း သတ်မှတ်ယူဆထားချက် ရှိကြ၏။ ကရုဏာစိတ်ထားသည် ရင် ဖြစ်၏။ ရှက်ခြင်းနှင့် မနှစ်သက်ခြင်းတို့သည် တရားနည်းလမ်း မှန်ကန်မှု၊ ယီ ဖြစ်၏။ ကာယိန္ဒြေရှိခြင်းနှင့် မရှိခြင်းတို့မှာ သင့်တော်လျော်ကန်မှုဖြစ်၍ အမှန်နှင့်အမှားမှာ ပညာဖြစ်သည်။

ဤသို့ဖြင့် ကရုဏာစိတ်၊ တရားနည်းလမ်းကျမှု၊ သင့်တော်လျော်ကန်မှု၊ ပညာဟူသည်တို့မှာ ပြင်ပကနေ တိုးဝင်လာခြင်းမဟုတ်။ ကျွန်ုပ်တို့၏သဘာဝတွင် တည်ရှိနေသောအရာများ ဖြစ်ကြ၏။ တစ်ခါတစ်ရံ မဆင်ခြင်သည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုဟာများကို မေ့လျော့ထားကြသည်။ 'ရှာပါ၊ တွေ့လိမ့်မည်။ လျစ်လျူရှုပါ၊ ဆုံးရှုံးလိမ့်မည်' ဟူသောစကားပုံကဲ့သို့ ဖြစ်၏။

တရုတ်လူမျိုးတို့၏ ရှေးဟောင်းကျမ်းရင်းကြီး ခြောက်ဆူထဲတွင် 'ရှိ' (Shih) ခေါ် 'ကဗျာကျမ်းရင်းကြီး' လည်း ပါဝင်ပေ၏။ ထိုကဗျာကျမ်းရင်းကြီးထဲတွင် အောက်ပါ ကဗျာတစ်ပုဒ် ပါရှိလေသည်။

ကောင်းကင်ဘုံက
 လူအများအပြားကို ဖန်ဆင်းသည်။
 သင့်တော်မှန်ကန်သည့် နိယာမများက
 အရာရာကို ထိန်းချုပ်၏။
 လူ၏သဘာဝအတိုင်း လိုက်နာပါ။
 အားလုံးသည် ကောင်းမွန်မှုအရည်အသွေးကို
 ချစ်ခင်လာကြလိမ့်မည်။

ဖော်ပြပါကဗျာတွင် အချက်သုံးချက်ကို ဖော်ပြထားသည်။ ပထမအချက်သည်ကား လူသားသည် သဘာဝအလျောက်ပင် ကောင်းမွန်သည်ဖြစ်၍ ကောင်းသောအရာကို ပြုလုပ်လိမ့်မည်သာဖြစ်သည်။ ဒုတိယအချက်မှာမူ လူသားသည် ကောင်းသောအရည်အသွေးလေးမျိုးကို ပိုင်ဆိုင်ထားသည်။ လူသားဆန်သည့်နှလုံးသားရှိခြင်း၊ တရားမှန်ကန်ခြင်း၊ တော်တည့်မှန်ကန်ခြင်း၊ ပညာရှိခြင်းတည်းဟူသည် တို့ဖြစ်၏။ တတိယအချက်သည်ကား လူသားနှင့်တကွ လူသား၏ သန္ဓေပါခံစားမှုစိတ်အနေအထားများကို ကောင်းကင်က ဖန်ဆင်းသည်ဆိုခြင်းပင် ဖြစ်၏။

တရုတ်ရှေးဟောင်း တွေးခေါ်ရှင်တို့သည် ထိုကျမ်းရင်းက အဆိုအမိန့်များကို နင်း၍ ချဲ့ထွင်ဆွေးနွေးငြင်းခုံလေ့ရှိကြသည်။

တရုတ်ပညာရှိကြီးတစ်ဦးဖြစ်သူ ကောက်ရူ (Kao Tzu) ကလည်း ထိုအဆိုအမိန့်များကိုအခြေပြု၍ ကောက်ချက်ချသည်။

“လူရဲ့သဘာဝဟာ မိုးမခပင်နဲ့တူတယ်။ တရားမှန်ကန်ခြင်းဟာ သစ်သားခွက်နဲ့တူတယ်။ လူသားဆန်တဲ့ နှလုံးသားရှိခြင်းဆိုတဲ့ ‘ရင်’နဲ့ တရားနည်းလမ်း မှန်ကန်ခြင်းဆိုတာတွေကို ပျိုးထောင်လေ့ကျင့်ပေးတာကို မိုးမခပင်ကနေ ခွက်ကို ပြုလုပ်ယူတာနဲ့တူတယ်”

ကောက်ရူက ဤသို့ ကောက်ချက်ချသောအခါတွင် သူနှင့် ထာဝစဉ်အငြင်းခုံပြုရပါသော မိန်းရှပ်(မိန့်ရူ)က ပြန်ပြောသည်ဆို၏။

“မိုးမခပင်ကို သူ့သဘာဝအတိုင်းထားပြီး ခွက်လုပ်ယူလို့ ရသလား။ ဒီတော့ ခွက်လုပ်ဖို့အတွက် မိုးမခပင်ရဲ့ သဘာဝဖြစ်စဉ်ကို ထိခိုက်ပစ်ရမှာပဲ။ ဒါဆိုရင် လူသားဆန်တဲ့ နှလုံးသားဆိုတဲ့ ‘ရင်’နဲ့ တရားနည်းလမ်း မှန်ကန်မှုတွေ ဖြစ်ပေါ်လာဖို့ ပျိုးထောင်လေ့ကျင့်ပေးဖို့ဆိုရင် လူ့သဘာဝကို ထိခိုက်ခတ်ထွင်ပစ်ရတော့မှာပါ။ ဒီအတိုင်းမှန်ရင် ခင်ဗျားစကားဟာ လူသား

ဆန်တဲ့နှလုံးသားနဲ့ တရားနည်းလမ်းမှန်ကန်မှု ဆိုတာတွေဟာ မကောင်းမှု တွေလို့ ဆိုရာမရောက်ဘူးလား”

ဆိုလိုသည်ကား သစ်သားခွက်လုပ်ဖို့အတွက် မိုးမခပင်၏ ရှင်သန်မှုကို ဖြတ် တောက်၍ ခုတ်ယူကာ ပြုလုပ်၏။ ‘ရင်’ နှင့် ‘တရားနည်းလမ်း မှန်ကန်မှု’ တို့ကို ထိုသဘာဝမျိုးအတိုင်း ပြုစုပျိုးထောင်ရသည်ဆိုလျှင် လူ့သဘာဝကို ဖြတ်တောက် ခုတ်ပိုင်းပြီးမှ ပျိုးထောင်၍ရသလို ဖြစ်နေ၏။

ကဗျာကျမ်းရင်းကြီးက လူသည် သဘာဝအလျောက် ကောင်းမွန်ပြီး ကောင်း သောအရာကိုသာ လုပ်သည်ဟုဆို၏။ တစ်နည်းအားဖြင့်ကား လူ့သဘာဝသည် ကောင်းမွန်မှုကိုနှစ်သက်ပြီး၊ ကောင်းမွန်မှုကို အသိအမှတ်ပြုကျင့်ကြံခြင်းဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ လူ့သဘာဝကို ဖြတ်တောက်ခုတ်ယူရမည်ဆိုခြင်းသည် ကောင်းမွန်မှုကို ခုတ်ထစ်ပစ်ရမည်ဟု ဆိုရာရောက်၏။ ထို့ကြောင့် ‘ရင်’ နှင့် ‘တရားနည်းလမ်း’ မှန်ကန်မှု’ တို့ရရှိဖို့ ကောင်းမွန်မှုကို ခုတ်ထစ်ပစ်ရမည်ဆိုလျှင် ထိုအရည်အသွေးများ သည် မကောင်းသော၊ ဆိုးရွားသောအရည်အသွေးများသာ ဖြစ်မည်ဟု မိန်းရှပ်က ဆိုလိုခြင်းဖြစ်လေသည်။

တစ်ဖန် ကောက်ဇူက ဆိုပြန်၏။

“လူ့သဘာဝဟာ ရေဝေခွံနှင့်တူတယ်။ အရှေ့ဘက်ကို ဖွင့်ထုတ်ပေးလိုက် ရင် အရှေ့ဘက်ကိုစီးဆင်းမယ်။ အနောက်ဘက်ကို ဖွင့်ထုတ်ပေးလိုက်ရင် အနောက် ဘက်ကို စီးဆင်းမယ်။ ရေက အရှေ့ရယ်၊ အနောက်ရယ် မသိသလိုဘဲ လူ့သဘာဝ ဟာလည်း အကောင်းအဆိုးကို မသိပါဘူး”

ကောက်ဇူ၏စကားသည် ‘လူ့သဘာဝသည် ပင်ကိုအားဖြင့်ကောင်းမွန်၍ ကောင်းမွန်မှုကိုသာ နှစ်သက်သည်’ ဟူသော ကဗျာကျမ်းရင်းကြီးလာအဆိုအမိန့် များကို ဆန့်ကျင်နေသည်ဖြစ်သောကြောင့် ဆရာကြီးမိန်းရှပ်က မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်လာ သည်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြန်လည်ချေပသည်ဆို၏။

“မှန်တယ်။ ရေဟာ အရှေ့ရယ်၊ အနောက်ရယ်မသိဘဲ စီးဆင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အစုန်ရယ်၊ အဆန်ရယ်မသိဘဲ စီးဆင်းမတဲ့လား။ ရေဟာ အောက် ဘက်ကိုသာ စီးဆင်းသလို လူ့သဘာဝဟာလည်း အကောင်းဘက်ကိုသာ ညွှန်ပါတယ်။ အောက်ဘက်ကိုမစီးတဲ့ရေ မရှိသလို၊ ကောင်းမွန်မှုကို စိတ် မညွတ်တဲ့လူဆိုတာလည်း မရှိပါဘူး။ ကဲ . . . ရေကို ဖျန်းခနဲလုပ်ပြီး ခေါင်းပေါ်ကို စင်စေ့နိုင်ပါတယ်။ ရေကိုလည်း ဆည်တွေ၊ တာတွေနဲ့ပိတ်ပြီး

ကုန်းမြင့်ပေါ်စီးစေနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒါဟာ ရေရဲ့ ပင်ကိုသဘာဝလား။ ပြင်ပက အင်အားကြောင့်သာ ဒီလိုစီးရတာဖြစ်တယ်။ ဒီလိုပဲ လူဟာ မကောင်းတာကို လုပ်ရပြီဆိုရင် သူ့သဘာဝကို စစ်မှန်တဲ့စေ့ဆော်မှုတွေက ဝေးအောင် အတင်းဖယ်ကြဉ်ထားလို့ပဲ ဖြစ်ရမယ်”

အလွန်ပင် ကောင်းမွန်လှသောစကားကလေးဖြစ်သည်။ ဤစကားများအားဖြင့် လူသားသည် ဇာတိသန္ဓေအားဖြင့် ကောင်းမွန်မှုကိုနှစ်သက်သည်။ ကောင်းမွန်မှုကို မြတ်နိုးသည်ဟူသော လူသားတို့၏အဖြစ်၊ မဆုံးမရှုံးမှုသဘောထားကို ဆရာကြီး မိန်းရှပ်ထားရှိသည်မှာ ပေါ်လွင်နေပေသည်။

ပြင်ပလောက အသိုင်းအဝိုင်းကြောင့်သာလျှင် လူသည် မူလသဘာဝမှ ဖဲကြဉ်၍ မကောင်းမှုများကို ကျူးလွန်ရကြောင်းမှာ အောက်ပါစကားများဖြင့် ပို၍ပို၍ ထင်ရှားပေတော့သည်။

“နွားသိုးတောင်ပေါ်က သစ်ပင်တွေဟာ တစ်ခါတုန်းက လှပကြပါတယ်။ ပြည်နယ်တစ်ခုရဲ့မြို့တော်နဲ့ သိပ်နီးကပ်နေလေတော့ အဲဒီအပင်တွေဟာ ခုတ်လှဲခံကြရတယ်။ ဒါနဲ့ တောင်မှ မိုးတွေနှင်းတွေရဲ့ ပုံပိုးပြုစုခြင်းကိုခံရပြီး ပေါက်ရောက်မှုစွမ်းအင်ရဲ့ နေ့ရောညပါ အားပေးမှုကြောင့် သစ်ငုတ်တွေကနေ အညှောက်တွေ ပေါက်လာရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မကြာခင်မှာပဲ ကျွဲ၊ နွား၊ သိုး၊ ဆိတ်တွေရောက်လာပြီး စားသောက်လိုက်ကြတော့ တောင်ဟာ အပင်မရှိ၊ တောင်ခေါင်းတုံးပဲ ပြန်ဖြစ်ရတော့တယ်။ ဒါကိုမြင်တော့ လူတွေက ထင်ကြတယ်။ ဒီတောင်မှာ သစ်ပင်မပေါက်တော့ဘူးရယ်လို့။ ဒါပေမယ့် ဒါဟာ တောင်ရဲ့သဘာဝလား”

“လူ့သဘာဝဟာလည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။ လူဆိုတာ လူသားဆန်တဲ့ နှလုံးသားခေါ်တဲ့ ‘ရင်’ နဲ့ တရားမှန်ကန်မှုတွေ ကင်းမဲ့တယ်လို့ ဘာဖြစ်လို့ ပြောနိုင်မှာလဲ။ လူဟာ သူ့ရဲ့ကောင်းမွန်တဲ့သဘောထားတွေကို သစ်ပင်တွေ ခုတ်လှဲခံရသလို ဆုံးရှုံးလိုက်ရတာပဲဖြစ်တယ်။ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ခုတ်လှဲခံနေရတော့ နှလုံးသားဟာ ကောင်းမွန်မှုကို ထိန်းထားနိုင်ပါတော့မလား”

“ဒါပေမဲ့လည်း အရုဏ်ရဲ့ငြိမ်းအေးတဲ့လေနဲ့ နေ့ညမပြတ် အလုပ်လုပ်နေတဲ့ ဇီဝစွမ်းအင်တို့ရဲ့ ပုံပိုးမှုကြောင့်လူဟာ လူအားနဲ့သင့်လျော်တဲ့ ဆန္ဒတွေကို နှလုံးသားမှာ ကြီးပြင်းလာစေပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မကြာခင်ပဲ ဒီစိတ်ကောင်းသဘောထားကောင်းတွေဟာ တစ်နေ့တာလှုပ်ရှားလုပ်ကိုင်မှုကြောင့် ဆီးတားဖျက်ဆီးခြင်း ခံကြရတယ်။ ဒီလို အကြိမ်ကြိမ်ဖျက်ဆီးခြင်းခံရတော့ ညဘက်ရဲ့ အာဟာရပေးပြုစုမှုဟာ ဒီ စိတ်

ကောင်းသဘောထားကောင်းတွေကို အသက်ရှင်အောင် မတတ်နိုင်ကြတော့ ဒါတွေဟာ ညှိုးရော်လာကြရတယ်။ အဲဒါနဲ့ပဲ လူတွေဟာ နောက်ဆုံးတော့ တိရစ္ဆာန်တွေနဲ့ သိပ်မကွာခြားလှတဲ့အခြေအနေကို ပြန်ရောက်ကြရတယ်။ ဒါကိုမြင်ရတော့ လူသားမှာ စိတ်ကောင်းသဘောထားကောင်းဆိုတာ မရှိခဲ့ဘူးလို့ ဆိုကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒါဟာ လူရဲ့သဘာဝပေးလား။”

ဤအဆိုအမိန့်၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ရှင်းနေပါသည်။

လူသားသည် ဥပမာထဲက တောင်ကဲ့သို့ပင် မူလက လှပစိုပြည်ခဲ့ပါ၏။ သို့ရာတွင် ပြင်ပအရှိန်ဩဇာသက်ရောက်မှုများကြောင့်၊ ထိုသက်ရောက်မှုများမှာ ပုဆိန်များကြောင့်ဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်များကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ နေ့စဉ်ကြုံတွေ့ရသည့် ဘဝပြဿနာများကြောင့် လူသားသည်လည်း တောင်ကြီးကဲ့သို့ပင် နောက်ဆုံး၌ မူလရှိရင်းစွဲအလှအပကို ဆုံးရှုံးလိုက်ရလေသည်။

ဤသို့ဖြစ်ခြင်းကိုကြည့်ပြီး၊ လူ၏ မူလသဘာဝသည် မကောင်းမွန်၊ မလှပဟူ၍ဆိုခြင်းငှာ မသင့်ချေ။

ဆရာကြီးမိန်းရှပ်က ဤစိတ်ကူးသဘောထားကို ဆန့်ထုတ်ကာ သဘာဝအားဖြင့် လူသည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အတူတူသာဖြစ်သည်။ ယနေ့အမြင်တွင် လူတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မတူဘဲ ကွဲပြားခြားနားနေကြခြင်းကား ပတ်ဝန်းကျင်လောကကြောင့်သာ ဖြစ်သည်ဟု ဆန့်ထုတ်ယူဆသည်။

ထို့အပြင်လည်း ဆရာကြီးမိန်းရှပ်က တူညီသောအခြေအနေများအကြားတွင် ပေါက်ရောက်လာရသော ဘာလီစေ့များသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု တူညီကြသကဲ့သို့၊ လူသားများသည်လည်း အခြေအနေတူညီလျှင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး သဘောထားအမူအကျင့်တွေ တူညီနေမည်သာဖြစ်သည်ဟု ယူဆလေသည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဆရာကြီးမိန်းရှပ်က လူသည် ဆိုးသွမ်းခဲ့ပါလျှင် မူလသဘာဝကြောင့်မဟုတ်ဘဲ ပြင်ပအရှိန်အစော်များက မူလသဘာဝကို တားဆီးပိတ်ပင် ဖျက်ဆီးကြသောကြောင့်သာဖြစ်ပြီး၊ မူလသဘာဝသည်ကား ကောင်းမွန်သည်သာ ဖြစ်၏ဟု ဆိုလိုပေသည်။ လူလောကတွင် ကောင်းမွန်မှုစိုးမိုးရန်အတွက် မျှော်လင့်ချက်မဆိတ်သုဉ်းကြောင်းကို ပြနေလေသည်။

ဆရာကြီးမိန်းရှပ်၏ အယူအဆတွင် လူ၏မူလသဘာဝမှာ ကောင်းသည်ကို မြတ်နိုးသည်ဖြစ်၍ လူကို ကောင်းစေလိုသည့် ကိုင်းညွတ်ချက်ကလေးရှိသည်ဟု ယူဆထားပုံရ၏။ လူတွင် အခြေခံအားဖြင့် သနားကရဏာရှိသည်။ အရှက်

အကြောက်ရှိသည်။ အလျှော့ပေးလိုစိတ်ရှိသည်။ အမှားအမှန် ခွဲခြားသိသင့် သလောက် သိပါ၏။

ဆရာကြီးမိန်းရှပ်ပေးထားသော အောက်ပါဥပမာကလေးကို ကြည့်စေချင်ပါ သည်။

အကယ်၍ လူတစ်ယောက်သည် ကလေးငယ်တစ်ဦး ရေတွင်းထဲကျတော့ မလိုဖြစ်နေသည်ကို တွေ့သည် ဆိုငြားအံ့။ ထိုသူ၏ ရင်ထဲတွင် အလန့်တကြားနှင့် သောကရောက်မှုတို့ကို မုချပင်ခံစားရမည် ဖြစ်ချေ၏။ သူသည် ဤခံစားမှု ဖြစ်ပေါ် လာသည်မှာ ကလေး၏မိဘများက ကျေးဇူးတင်သည်ကို ခံချင်၍မဟုတ်ပါ။ ဘေး ပတ်ဝန်းကျင်က လူတွေ၏ ဝိုင်းဝန်းချီးကျူးခြင်းကို ခံလို၍မဟုတ်ပါ။ ကလေးငိုသံ ကြောင့် စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ရ၍လည်း မဟုတ်ပါ။ ဤအဖြစ်မှနေ၍ ကျွန်ုပ်တို့ နားလည်နိုင်သည်မှာ သနားခြင်းကို ခံစားမှုကင်းမဲ့လျှင်၊ အရှက်အကြောက်တရား ကင်းမဲ့လျှင်၊ အလျှော့ပေးလိုစိတ်ကင်းမဲ့လျှင်၊ အမှားအမှန်ကို ခွဲခြားသိမှုကင်းမဲ့လျှင် သူသည် လူမဟုတ်တော့ချေ။

သနားကရုဏာစိတ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် လူစိတ်ရှိမှု၏ အစဖြစ်သည်။ အရှက် အကြောက်ရှိခြင်းသည် မှန်တာကို လက်ခံမှု၏အစဖြစ်သည်။ နိဝါတ တရားနှင့် အလျှော့ပေးခြင်းသည် တော်သည်မှန်ကန်မှု၏အစဖြစ်သည်။ အမှားအမှန်ကို ခွဲခြားသိခြင်းသည် ပညာ၏အစဖြစ်သည်။ လူတွင် ခြေလက် အင်္ဂါလေးခုရှိသလို ထိုနိဒါန်းအစသည် လေးခုရှိပေ၏။

ဆရာကြီးမိန်းရှပ်သည် ဤအခြေခံလေးခုကို ပျိုးထောင်သွားစေလိုသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သနားကရုဏာရှိခြင်းသည် လူ၏နှလုံးသားဖြစ်၍ မှန် ကန်မှုကို နှစ်သက်ခြင်းသည် လူလျှောက်ရမည့် လမ်းဖြစ်သည်။ လမ်းကို စွန့်၍ ဆက်မလျှောက်သူများသည် ဆုံးရှုံး၏။ နှလုံးသားကျပျောက်ပြီး ပြန် မရှာခြင်းနှင့် တူလှသည်။ မိမိတို့မွေးထားသော ကြက်များ၊ ခွေးများ ပျောက်ဆုံး လျှင်ပင် လိုက်ရှာရ ကောင်းမှန်း သိပါလျက်နှင့် နှလုံးသားပျောက်ဆုံးသောအခါ ရှာရကောင်းမှန်းမသိသည်မှာ အံ့ဩဖွယ်ဖြစ်ချေသည်။ တကယ်တော့ ပညာ ဟူသည်မှာ ဘာမျှမဟုတ်။ ပျောက်ဆုံးသွားသော နှလုံးသားကို လိုက်ရှာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဤကား ဆရာကြီး မိန်းရှပ်၏ ခံယူချက်ဖြစ်၏။

ပျောက်ဆုံးသွားသော နှလုံးသားကို လိုက်ရှာသည်ဆိုခြင်းမှာ ကျွန်ုပ် တို့၏ မူလပကတိ အရင်းခံရှိရင်းစွဲဖြစ်သော ကောင်းမွန်မှုကို ပြန်လည်

ရယူခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ဤသည်မှာ လူ၏အကြီးဆုံးသောတာဝန်ဖြစ်သည်ဟု ပညာရှိကြီးမိန်းရှပ်က ယူဆသည်။ ဤအရာများကို အသစ်ပြုလုပ်ယူရသည် မဟုတ်ပါ။ ရှိပြီးသား ညှိုးနွမ်းသွားသည်ကို ပြန်လည်ဖော်ထုတ်၍ ရှင်သန်အောင်ပြုလုပ်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါ၏။ သို့သော် တကယ်တော့ ဤသို့ နှလုံးသားကိုပြန်ရှာခြင်းမှာ နိဒါန်းသာရှိသေးသည်။ ဆက်၍လုပ်ရမည့်အလုပ်မှာ ပိုမိုကြီးထွားလာအောင် ပြုစုပြီး ထိုစိတ်ထားခံစားမှုများ ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ဆန့်ထုတ်ကာ လူအားလုံးအကျိုးရှိစေရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု ဆရာကြီးမိန်းရှပ်က ယူဆသည်။ သူသည် ဤနေရာတွင် ပညာရှိကြီး ကွန်ဖြူးရှပ်နှင့် အယူအဆတူ၏။

“သင်၏မိသားစုထဲမှ အိုမင်းသူများအား ပြုစုသင့်ပြုစုထိုက်သလို ပြုစုစောင့်ရှောက်ရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ယင်းသို့ ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းကို အခြားသူများ၏ မိသားစုများထဲမှ အိုမင်းသူများထံရောက်အောင် ဆန့်ထုတ်ရမည်။ သင်၏မိသားစုထဲမှ ကလေးသူငယ်များကို ပြုစုသင့်ပြုစုထိုက်သလို ပြုစုပေးပြီး ဤပြုစုမှုကို အခြားသော မိသားစုများထဲမှ ကလေးသူငယ်များထံရောက်အောင် ဆန့်ထုတ်ရမည်”

ဤသည်ကို ပညာရှိကြီးမိန်းရှပ်က အခြားသူများကို ခြံငုံမိအောင် မိမိ၏ ကောင်းမွန်သောနှလုံးသားကို ဆန့်ထုတ်ခြင်း ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်လေသည်။

ဆရာကြီးမိန်းရှပ်သည် လူသားဆန်သော လူနှလုံးသားရှိဖို့ကို ရှေ့တန်းတင် ပြောကြားခြင်းဖြင့် သူ၏ဆရာဖြစ်သူ ကွန်ဖြူးရှပ်ကဲ့သို့ပင် ကျော်စောလာရခြင်း ဖြစ်လေသည်။ လူသည် ပင်ကိုသဘောအားဖြင့် ကောင်းမွန်သည်ကို နှစ်သက်သည်ဖြစ်၍ ကောင်းသောသဘာဝရှိသည်။ တော်တည့်မှန်ကန်၊ တရားမျှတသည်ကို နှစ်သက်သည်ဖြစ်၍ မှန်ကန်သောသဘာဝရှိသည်။

သို့သော် လူသားများတွင် ထိုသဘာဝများ ကင်းမဲ့ခြင်း၊ မပြုသာအောင် ဖုံးလွှမ်းနေခြင်းဖြစ်သောကြောင့် လူသည် လူမဆန်သလို ဖြစ်နေရ၏။ ဤသည်ကို ဆရာကြီးမိန်းရှပ်က ‘နှလုံးသားကျပျောက်ခြင်း’ ဟူ၍ လှလှပပတင်စားခေါ်ဝေါ်လိုက်၏။ စွဲမက်စရာကောင်းသောစကားလုံးဖြစ်သည်။

မရှိသည်ကို ဖန်တီးယူရသည်မဟုတ်ပါ။ ရှိပြီးသားဖြစ်ပါလျက် ပျောက်ဆုံးသွား၍သာ ပြန်လည်ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရခြင်းဖြစ်ပါ၏။ ဆရာကြီးမိန်းရှပ်၏ သင်ကြားမှုတွင် မှတ်သားစရာ အကောင်းဆုံးအချက်ပင်ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ကောင်းမွန်အောင် အထူးကြိုးစားစရာမလို။ မိမိတို့၏ မူလသဘာဝတွင် ရှိနှင့်ပြီးသော၊ ၎င်းလျှိုးနေသော၊ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် မဖော်ထုတ်

လိုသည့် (ဝါ) မဖော်ထုတ်ဝံ့သည့် ထိုထိုသော ကောင်းမွန်မှု၊ တရားမျှတမှု၊ မသင့်တော်သည်ကို ပြုလုပ်ရမှာ ရှက်ကြောက်မှု၊ ပလွှားခြင်းမရှိ၊ ရိုးရိုးကုပ်ကုပ်နှင့် အလျှော့ပေးတတ်မှုဟူသော အရည်အသွေးများကို ပြန်လည်ဖော်ထုတ်၍ ကြီးထွားအောင်အားထုတ်သွားရန်သာ ရှိလေသည်။

တစ်ဖန် ထိုအရည်အသွေးများ၏ ကောင်းမြတ်သော အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို မိမိတစ်ဦးတည်းသာ မခံစားဘဲ အခြားအခြားသောသူများလည်း ခံစားကြပါစေဟူသောစိတ်ထားဖြင့် ဆန့်ထုတ်ပေးကြရမည်ဖြစ်၏။ ဤကား တရုတ်ပညာရှိကြီးမိန်းရှပ်က လူ့လောကကို လမ်းညွှန်ပြ၍ အကျိုးပြုသွားခြင်း ဖြစ်ပေ၏။

လူ့သဘာဝနှင့်ပတ်သက်၍ ဆရာကြီးမိန်းရှပ်၏ ဟောပြောချက်များကို ဆက်လက်၍ ကောက်နုတ်ဖော်ပြသွားပါမည်။

ကုန်တုဇူက ပြော၏။

“ကောင်ဇူက လူ့သဘာဝဟာ ကောင်းတာလည်းမဟုတ်ဘူး။ ဆိုးတာလည်းမဟုတ်ဘူးလို့ဆိုတယ်။ တချို့ကတော့လည်း လူ့သဘာဝဆိုတာ ကောင်းတာကိုလည်း ပြောင်းလဲသွားနိုင်တယ်။ ဆိုးတာကိုလည်း ပြောင်းလဲသွားနိုင်တယ်တဲ့။ ဟော . . . တချို့ကျပြန်တော့ ကောင်းတဲ့သဘာဝက ကောင်းတယ်။ ဆိုးတဲ့သဘာဝက ဆိုးတယ်လို့ ဆိုကြပြန်ရော။ ဆရာကတော့ လူ့သဘာဝဟာ ကောင်းတယ်လို့ ဆိုပြန်တယ်။ ဒါဆိုရင် သူတို့တွေအားလုံး မှားနေကြတယ်လား။”

ဆရာကြီးမိန်းရှပ်က ပြန်ပြောသည်။ “ပင်ကိုအရည်အသွေးအားဖြင့်ကို လူ့သဘာဝဟာ ကောင်းတယ်လို့ ယူဆနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒါကို ကောင်းတယ်လို့ ပြောတာပေါ့။ တကယ်လို့များ ဆိုးတာဖြစ်လာရင် အဲဒါဟာ ပင်ကိုအရည်အသွေးရဲ့ အပြစ်မဟုတ်ဘူး။ ကရုဏာသဘောဟာ လူတိုင်းမှာရှိတယ်။ မကောင်းတာလုပ်ရမှာ ရှက်တဲ့သဘောဟာ လူတိုင်းမှာရှိတယ်။ ရိုသေထိုက်တာကို ရိုသေတတ်တဲ့ သဘောဟာ လူတိုင်းမှာရှိတယ်။ ကရုဏာသဘောဟာ လူသားဆန်တာပဲ၊ ရင်။ ရှက်တတ်တဲ့သဘောဟာ တရားနည်းလမ်း မှန်ကန်မှုပဲ၊ ယီ။ ရိုသေတတ်တာ တော်တည့်မှန်ကန်မှုပဲ၊ လီ။ အမှားအမှန်သိတဲ့ သဘောဟာ ပညာပဲ၊ ချီ။ အဲဒီ လူသားဆန်တာတွေ၊ တရားလမ်းမှန်တာတွေ၊ တော်တည့်မှန်ကန်တာတွေ၊ ပညာတွေ၊ အဲဒါတွေဟာ သင်ယူဆည်းပူးလို့ရတာမဟုတ်ဘူး။ ငါတို့ရဲ့သဘာဝမှာ ပင်ကိုမူလအားဖြင့် ရှိနေသည့် အရည်အသွေးတွေပါ။ ဒါတွေကို ငါတို့ဟာ စည်းစားကြည့်ဖို့ မေ့နေကြလို့ပဲ။”

စကားပုံက ဆိုတယ်မဟုတ်လား။ ‘ရှာပါ၊ တွေ့လိမ့်မယ်၊ ပစ်ထားပါ၊ ဆုံးရှုံးသွားလိမ့်မယ်’ လို့ ဆိုတယ်မဟုတ်လား။ ရှိနေတဲ့ ပမာဏချင်းတော့ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မတူကြဘူး။ အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ တချို့က ကိုယ့် မူလစွမ်းရည်ကို ပြည့်ပြည့်ဝဝကြီးထွားအောင် မလုပ်ကြလို့ဘဲ”
ကောက်ဇူက ပြောသည်။

“လူရဲ့သဘာဝဟာ လျင်မြန်တဲ့ရေစီးနဲ့ တူပါတယ်။ လေက အရှေ့ဘက်ကို တိုက်ခတ်ရင် ရေက အရှေ့ဘက်ကိုစီးတယ်။ အနောက်ဘက်ကို တိုက်ခတ်ရင် အနောက်ဘက်ကိုစီးတယ်။ ရေသဘောအရ အရှေ့ရယ်၊ အနောက်ရယ်မရှိသလို၊ လူရဲ့သဘာဝဟာလည်း အကောင်းရယ်၊ အဆိုးရယ်မရှိပါဘူး”

“ရေဟာ အရှေ့ကိုဖြစ်ဖြစ်၊ အနောက်ကိုဖြစ်ဖြစ် စီးတာမှန်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီ လိုပဲ အပေါ်ကိုဆန်တာတွေ၊ အောက်ကိုစုန်တာတွေ ရှိသလား။ ရေဟာ အောက်ကို ပဲစုန်သလို လူ့သဘာဝဟာလည်း ကောင်းတာကိုပဲ ဦးတည်ပါတယ်။ ကောင်းတာ မလုပ်ချင်တဲ့လူ မရှိဘူး။ ကဲ . . . မင်းဟာ ရေကို ပိတ်ရိုက်လိုက်ကြည့်ပါ။ မင်းခေါင်း ပေါ်ကိုကျော်ပြီး ပျံတက်သွားမယ်။ ရေကို ဆည်ထားပြီး လှောင်ထားကြည့်ပါ။ တောင်ကုန်းတွေပေါ်လည်း ကျော်ပြီးစီးမှာပဲ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါဟာ ရေရဲ့သဘာဝလား။ အမှန်ကတော့ ပြင်ပအရှိန်ဩဇာကြောင့်သာ ရေဟာ ဒီလိုလုပ်ဆောင်တာပါ။ ဒီလိုပဲ။ လူဟာ ကောင်းတာကိုမလုပ်ဘဲ၊ မကောင်းတာကိုလုပ်ပြီဆိုရင် သူ့သဘာဝဟာ ဒီပုံမျိုး အနိုင်ကျင့်ခံရတာ ဖြစ်တယ်”

ကောက်ဇူက

“ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သဘာဝဆိုတာ ဘာကိုခေါ်တာလဲ” ဟုမေးရာ၊ ဆရာကြီးက “အဲဒါဟာ အဖြူဆိုရင် အဖြူပဲမဟုတ်လားလို့ မေးတဲ့သဘောလား” ဟု ပြန်မေးသည်တွင်၊ ကောက်ဇူက “ဟုတ်ပါတယ်” ဟု ဖြေသည်။

ထိုအခါ ဆရာကြီးမိန်းရှပ်က သူ့အမေးကို မေးခွန်းများဖြင့် ပြန်ဖြေသည်။

“ရှက်သွေးအဖြူက အဖြူဟာ နှင်းပွင့်က အဖြူနဲ့တူသလား။ ပြီးတော့ နှင်းပွင့်ရဲ့အဖြူဟာ ကျောက်စိမ်းက အဖြူနဲ့အတူတူပဲလား” ဟုမေးရာ၊ ကောက်ဇူက “ဟုတ်ပါတယ်” ဟုဖြေ၏။ ထိုအခါ ဆရာကြီးက ဆက်၍မေးတော့သည်။

“ကောင်းပြီ၊ ဒါဖြင့် ခွေးရဲ့သဘာဝက နွားရဲ့သဘာဝနဲ့ တူသလား။ ပြီးတော့

နွားရဲ့သဘာဝဟာ လူရဲ့သဘာဝနဲ့တူသလား”

လူတွင် ရှိရင်းစွဲသဘာဝကောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဆရာကြီးမိန်းရှပ် (မုန်းဇီ)က အောက်ပါအတိုင်း မိန့်ကြားခဲ့လေသည်။

“နွားသိုးတောင်ပေါ်မှ သစ်ပင်တွေဟာ တစ်ခါက အင်မတန်လှပကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တိုင်းစွန်တိုင်းဖျားမှာ ဖြစ်နေတော့ ပုဆိန်တွေ၊ ရဲတင်းတွေနဲ့ ခုတ်လှဲပစ်ကြတယ်။ ဒီတော့ သူတို့ လှနိုင်ကြသေးရဲ့လား။ ဒါတောင်မှ မိုးရေတွေ နှင်းရေတွေနဲ့ အတူ ကြီးပြင်းမှုစွမ်းအားက နေ့ရောညဉ့်ပါ အလုပ်လုပ်ပေးတော့၊ သစ်ငုတ်တို့တွေဟာ အညွန့်အညောက်တွေ ထွက်လာပြန်တယ်။ ဟော မကြာခင်ပဲ ကျွဲတွေ၊ နွားတွေ၊ သိုးတွေ လာကြပြီး အဲဒီအညွန့်အညောက်ကလေးတွေကို စားပစ်လိုက်ကြတော့ တောင်ကြီးဟာ အခုလိုပဲ တောင်ကတုံးဖြစ်နေပါလေရော။ ဒါကိုမြင်တော့ လူတွေ ဒီတောင်မှာ သစ်တောမရှိခဲ့ဘူးလို့ မှတ်ယူကြတော့တယ်။ အဲဒါဟာ တောင်ရဲ့သဘာဝလား”

“လူတွေရဲ့သဘာဝလည်း ဒီလိုပါပဲ။ လူတွေမှာ ရင် မရှိဘူး။ မှန်ကန်မှု မရှိဘူးလို့ ဘယ်လိုလုပ်ပြောလို့ရမှာလဲ။ ဖြစ်ပုံက စောစောကပြောတဲ့သစ်ပင်တွေ ခုတ်လှဲခံရသလို လူဟာလည်း ကောင်းတဲ့နှလုံးသားကို ဆုံးရှုံးခံလိုက်ရတယ်။ တစ်နေ့ပြီးတစ်နေ့ ဖိစီးတိုက်ခိုက်ခံနေရတော့ နှလုံးသားဟာ ကောင်းမွန်မှုကို ဘယ်လိုထိန်းသိမ်းထားနိုင်တော့မှာလဲ။ ဒါနဲ့ပဲ . . . အရုဏ်ဦးရဲ့ လေအေးကလေးရဲ့ပြုစုမှု၊ ဇီဝ စွမ်းအင်ရဲ့ နေ့ရောညဉ့်ပါ အလုပ်လုပ်ပေးမှုတို့ကြောင့် လူမှာ ရှိသင့်ရှိထိုက်တဲ့ လိုအင်ဆန္ဒတွေဟာ နှလုံးသားထဲမှာ ရှင်သန်လာပြန်ရော။ ဒါပေမဲ့ မကြာခင်မှာ တစ်နေ့တာအလုပ်ရဲ့ အဝင်လမ်းတွေကြောင့် ဒီလိုကောင်းတဲ့စိတ်ထားခံစားမှုတွေဟာ အဟန့်အတား၊ အဖျက်အဆီးခံလိုက်ရတော့တယ်။ အဲဒီလို အကြိမ်ကြိမ်အထပ်ထပ် ဟန့်တားခံရတော့ သူတို့ဟာ ညှိုးရော်လာကြပြီး ညဘက်ရဲ့ ဇီဝစွမ်းအားရဲ့ အရှိန်ဩဇာကတောင် သူတို့ကို ဆက်လက်ရှင်သန်စေဖို့ မတတ်နိုင်တော့ဘူး။ ဒါနဲ့ နောက်ဆုံးမှာ လူတွေဟာ ငှက်တွေ၊ သားရဲတိရစ္ဆာန်တွေနဲ့ မခြားလှတဲ့ အခြေအနေကို ကျဆင်းသွားကြရတယ်။ ဒါကို လူသားမှာ ကောင်းမွန်တဲ့စိတ်ထားခံစားမှုတွေ ဘယ်တုန်းကမှ မရှိခဲ့ဘူးလို့ လူတွေက ယူဆ ကုန်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါဟာ လူရဲ့သဘာဝလား။ ဒါကြောင့် ဒီလို ကောက်ချက်ချချင်တယ်။

မှန်ကန်စွာ ဂရုစိုက်ထားရင် ဘာမဆိုရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးမယ်။

လျစ်လျူရှုပစ်ထားရင် ဘာမဆို ပိန်ကျဲ့သွားရမယ်။

“ဆရာကြီးကွန်ဖြူးရှပ်က ပြောတယ်။ မြဲမြဲဆုပ်ထား။ သင် သူ့ကို ဖမ်းထားနိုင်လိမ့်မယ်။ လွတ်လိုက်စမ်း။ သင် သူ့ကို ဆုံးရှုံးသွားလိမ့်မယ်။ ဒါဟာ အချိန်ကို အလေးမမူဘဲ လာချင်လာတယ်။ သွားချင်သွားတယ်။ သူ ဘယ်မှာ နေတယ်ဆိုတာ ဘယ်သူမှမသိဘူးတဲ့။ အဲဒါ လူသားရဲ့နှလုံးသားကို သူပြောနေတာ မဟုတ်ဘူးလား။”

အလွန်ပင် အဖိုးတန်လှသော မိန့်ကြားချက်များဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင် ကောင်းမြတ်သောစိတ်ထားဟူ၍ နားလည်ရမည့် ‘ရင်’ သည် လူနှလုံးသားထဲတွင် ကနဦးကပင် ရှိရင်းစွဲဖြစ်သော်လည်း လောကဓံတရားများနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ရာတွင် ညှိုးရော်ဆုံးရှုံးသွားရသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့လူသားများသည် ရှိရင်းစွဲကောင်း မြတ်သည့် စိတ်ရင်းကို ဂရုမပြု၊ ပစ်မထားထိုက်ချေ။

ပြုစုထိန်းယူခြင်းဖြင့် ဆုပ်ကိုင်ထားရမည်။ မျက်ခြည်မပြတ် စောင့်ကြည့်လာ ခြင်းဖြင့် ရှင်သန်စေရမည်။ ကိုယ်ကောင်း ခေါင်းဘယ်မရွေ့ဆိုသော်လည်း ကိုယ်ကို ဂရုတစိုက်ထားဖို့တော့ လိုအပ်လှချေ၏။ မိမိတွင်ရှိပြီးသား ကောင်းမွန်မှုကို မဆုံးရှုံး ရအောင် ထိန်းသိမ်းထားဖို့ ထာဝစဉ်ကြိုးစားနေကြရမည်သာဖြစ်သည်။ ကောင်း မြတ်မှု (ရင်) ဆိတ်သုဉ်းသွားလျှင်ကား မကောင်းမိစ္ဆာသည် အလိုလိုရောက်ရှိနေ မည်သာဖြစ်သည်။ စိတ်သည် မကောင်းမှုတွင် မွေ့လျော်သည်ဖြစ်သောကြောင့် မကောင်းမှုကို အထူးဖိတ်ခေါ်စရာမလိုပါ။ ရရှိရန်ကြိုးစားဖို့မလိုပါ။ ကောင်းမြတ်မှု ကို မထိန်းထားနိုင်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် မိစ္ဆာပါပ မကောင်းမှုသည် နေရာယူပြီးသား ဖြစ်ပေတော့၏။

ဆရာကြီးမိန်းရှပ်သည် ဤသို့လည်း မိန့်ကြားခဲ့ပါသေးသည်။

“အစားအစာ ဆာလောင်မွတ်သိပ်နေသူဟာ ဘယ်အစားအစာဖြစ်ဖြစ် ကောင်း တာကို တွေ့ရတယ်။ ရေငတ်နေသူဟာ ဘာကိုသောက်ရသောက်ရ ကောင်းတယ် ထင်တာပဲ။ သူတို့ဟာ အစားအစာ အရည်တွေကို ကောင်းစွာမဆုံးဖြတ်နိုင်ပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သူတို့ရဲ့အဆုံးအဖြတ်ကို ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်းက ဖျက်ဆီး ခဲ့လို့ပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်းဟာ ပါးစပ်နဲ့ဝမ်းဗိုက်ကိုပဲ ထိခိုက် စေခဲ့တာလား။ မဟုတ်သေးဘူး။ လူရဲ့စိတ်ကိုလည်း ထိခိုက်ဖျက်ဆီးခဲ့တယ်။ တကယ်လို့ လူဟာ ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်းရဲ့ ဖျက်ဆီးမှုဒဏ်ကို မခံရအောင် စိတ်

ကိုထိန်းသိမ်းထားနိုင်မယ်ဆိုရင် မိမိဟာ တခြားလူတွေလောက် မကောင်းမှာကို ပူပင်နေစရာမလိုတော့ဘူး”

လောကထဲမှာနေလျှင် လောကခံတရားကို ရှောင်၍မရ။ ကြုံတွေ့နေရမည်သာ ဖြစ်သည်။ လောကခံတရား၏ ရိုက်ခတ်ဒဏ်သင့်မှုကို ကျွန်ုပ်တို့၏ ရုပ်ခန္ဓာက ထိခိုက်ခံစားကြရမည်သာဖြစ်ပါ၏။ လောကခံတရားနှင့် မထိတွေ့ရ ဟူ၍ ရုပ်ခန္ဓာ ကို ထိန်းသိမ်းထား၍မရပါ။

သို့သော် လောကခံတရားသည် ရုပ်ခန္ဓာကိုသာမက စိတ်ကိုလည်း ထိခိုက် ဒဏ်သင့်စေသည်သာ ဖြစ်၏။ တိုသို့ဖြစ်သော်ငြားလည်း စိတ်ကိုတော့ ကျွန်ုပ်တို့ သည် ထိန်းသိမ်း၍ရသည်။ ခံစားမှုတစ်ခုကို လက်သင့်ခံထား၍လည်း ရ၏။ ပုတ် ချ၍ ငြင်းပယ်ခြင်းကိုလည်း ပြုနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏စိတ်ကို သင့်လျော်သလို ထိန်းကွပ်ပေးသွားသည်ရှိသော်၊ ကြုံတွေ့ရသော လောကခံတရားကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ၏ခံစားမှုသည် ဒဏ်မသင့်နိုင် ဖြစ်ရလေသောအခါတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် လောကခံ တရားနှင့် မဆက်ဆံရသလို ဖြစ်ကြရတော့သည်။ လောကခံတရားတို့နှင့် ထိတွေ့ ရပါသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏စိတ်သည် ခံစားတုန်လှုပ်တော့မည် မဟုတ်ပါ။

လူ၏စိတ်စေတနာရင်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ဆရာကြီးမိန်းရှပ်သည် ယခုကဲ့ သို့ ဆုံးမပြန်လေသည်။

“တကယ်လို့ လူတစ်ယောက်ဟာ မပြောသင့်တာကို ပြောခဲ့ပြီဆိုရင်၊ အဲဒါ သူဟာ စကားနဲ့ မျက်နှာလုပ်တာပဲ။ တကယ်လို့ လူဟာ ပြောသင့်တာကို မပြော ဘူးဆိုရင်၊ အဲဒါ သူဟာ တိတ်တိတ်နေခြင်းနဲ့ မျက်နှာလုပ်တာပဲ။ ဒီအရေးနှစ်ခုမှာ ဘယ်ဟာဖြစ်ဖြစ် မကောင်းတဲ့စိတ်ထား၊ ရုတ်စရာကောင်းတဲ့စိတ်ထားပဲ ဖြစ်တယ်”

ကျွန်ုပ်တို့တော်တော်များများသည် အပြစ်ကျူးလွန်သည်ဆိုခြင်းမှာ တစ်စုံတစ်ခု ကိုပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင်ယူမှတ်ထားကြ၏။ မှန်ပါသည်။ တစ်စုံတစ်ခု ကို ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အပြစ်ကျူးလွန်နိုင်ပါ၏။ သို့သော် ဤမျှလောက်နှင့် ရပ်တန့် မနေပါ။ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာကို မလုပ်ဘဲနေခြင်းအားဖြင့်လည်း အပြစ်ကျူးလွန် ရာ ရောက်နိုင်ပါ၏။

ဤအချက်ကို အထက်ပါဆရာကြီး၏ ဆုံးမချက်တွင် အတိအလင်း မီးမောင်း ထိုးပြထားသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည်ကို မလုပ်ဘဲ နေခြင်း၊ ပြောသင့်ပြောထိုက်သည်ကို မပြောဘဲနေခြင်း၊ တွေးသင့်တွေးထိုက်သည် ကို မတွေးဘဲနေခြင်းအားဖြင့်လည်း အပြစ်တွေကို ကျူးလွန်ရာရောက်နိုင်ပါကြောင်း

mgyc.com

ကို အချိန်ပေး၍ ဆင်ခြင်ပွားများသင့်လှပါသည်။

ကံနှင့်ပတ်သက်၍ ဆရာကြီးမိန်းရှပ်ပြောစကားများမှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်းလှပေသည်။

“စိတ်ကို အမြင့်မားဆုံးလေ့ကျင့်ပေးထားသူဟာ သူ့သဘာဝကို သူ သိတယ်။ သူ့သဘာဝကို သူသိရင် ကောင်းကင်ဘုံကို သိသူဖြစ်တယ်။ အဲဒါကြောင့် မိမိရဲ့စိတ်ကို လေ့ကျင့်ထိန်းသိမ်းပြီး မိမိရဲ့သဘာဝကို ပြုစုမွေးမြူခြင်းဟာ ကောင်းကင်ဘုံကို အလုပ်အကျွေးပြုရာရောက်တယ်။ လူတစ်ယောက်က အသေစောမှာကိုလည်း မပူဘဲနဲ့ အသက်ရှည်ဖို့အတွက်လည်း သောကရောက်မနေဘဲနဲ့ ကိုယ့်ရဲ့စာရိတ္တကို ပြုစုပျိုးထောင်ပေးပြီး သူ့သဘာဝအလျောက် ကြီးပြင်းတိုးတက်လာမှာကို စောင့်တယ်။ အဲဒါဟာ ကံနဲ့ အညီ ရပ်တည်တာပဲဖြစ်တယ်”

အထက်ပါစကားနှင့် အောက်ပါစကားကလေးကို တွဲ၍ဖတ်ကြည့်ပါဦး။

“အရာရာဟာ ကံကြမ္မာရဲ့အဆုံးအဖြတ်ကို ခံရတယ်။ ဒီတော့ လူဟာ ကံကြမ္မာကို လက်ခံရမှာပဲ။ အဲဒါကြောင့် ကံကိုသိတဲ့လူဟာ အလွန်မက်စောက်တဲ့ နံရံကြီးအောက်မှာ ရပ်မနေဘူး။ မိမိတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ သေခြင်းတရားဟာ ကံကြမ္မာရဲ့လက်ချက်ပဲ။ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ သေခြင်းတရားဟာ ကံကြမ္မာရဲ့လက်ချက် မဟုတ်ဘူး”

ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာစကားပုံတွင်လည်း ‘ကံယုံ၍ ဆူးပုံမနင်းရာ’ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ‘ဥစ္စာကို ကံစောင့်သည်။ အသက်ကို ဉာဏ်စောင့်သည်’ ဟူ၍ လည်းကောင်းရှိပေ၏။

မိမိ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည်များကို ပြုလုပ်ရင်း သေဆုံးရခဲ့သော် ထိုသေခြင်းသည် ကံတရား၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကြောင့် သေရခြင်းဖြစ်ပြီး မိမိ၏မိုက်ပြစ်ကြောင့် မိုက်ပြစ်ကို ဒဏ်ခတ်သည့်သဘောနှင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော သေခြင်းတရားသည် ကံတရား၏ လက်ချက်မဟုတ်ဘဲ မိမိ၏ဉာဏ်က မစောင့်ရှောက်သဖြင့် မသေသင့်ဘဲ သေခြင်းသာ ဖြစ်ပေတော့၏။

ရှေးခေတ် တရုတ်ပညာရှိကြီး ‘မုန်းဇီ’ ခေါ် မိန်းရှပ်၏ အဆိုအမိန့်များ များပြားစွာကျန်ရစ်ခဲ့သည်မှာ နှောင်းလူများဖြစ်ကြသော ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ကံကောင်းသည်ဟု ဆိုရပါမည်။ ပညာရှိဆိုလျှင် မည်သည့်တိုင်းပြည်၊ မည်သည့်နိုင်ငံက ပညာရှိ

ပင်ဖြစ်စေ သူတိုင်းပြည်၊ သူ့နိုင်ငံကလေးကွက်ကွက်အတွက်သာ ရည်ညွှန်းပြောဆိုခြင်းမပြုကြပါ။ လူသားတစ်ရပ်လုံး၏ ပစ္စုပ္ပန်နှင့် အနာဂတ် အကျိုးရှိစေရန် ဆိုမိန့်ကြသည်ချည်းပင်ဖြစ်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် လိမ္မာရေးခြား၍ ပညာတတ်ဖြစ်လိုသည်ဆိုလျှင် ပညာရှိတို့၏ စကားများကို ရင်ထဲတွင် သိမ်းဆည်းထားသင့်သည်သာ ဖြစ်လေတော့သည်။

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်အကိုင်ကို ရွေးချယ်လုပ်ကိုင်သင့်ကြောင်း၊ ပိုက်ဆံအဝင်ကောင်းမှု တစ်ကွက်ကလေးကိုသာမကြည့်ဘဲ သင့်တော်ကောင်းမွန်သည့်အလုပ်ကို ရွေးချယ်သင့်ကြောင်းနှင့် အောက်ပါအတိုင်း မိန့်ကြားခဲ့ပါ၏။

“မြားလုပ်သမားနှင့် သံချပ်အင်္ကျီလုပ်သမားတို့တွင် မည်သူသည် ‘ရင်’ စိတ်ထားရှိပါသလဲ။ မြားလုပ်သမား၏ အဓိကစိုးရိမ်မှုမှာ သူ၏မြားသည် လူကိုထိခိုက်စေခြင်းမဖြစ်မှာစိုးခြင်းဖြစ်၏။ သံချပ်အင်္ကျီလုပ်သူ၏ အဓိကစိုးရိမ်မှုမှာ သူ၏ သံချပ်အင်္ကျီသည် လူကို ဒဏ်ရာအနာတရဖြစ်စေခြင်းမှ ကာကွယ်နိုင်ပါမည်လားဟူ၍ စိုးရိမ်ခြင်းဖြစ်၏။ ဘုန်းတော်ကြီးနှင့် ခေါင်းလုပ်သူ တို့သည်လည်း ထိုနည်းတူပင် ဖြစ်သည်”

ကလေးများသည် ရိုးဖြောင့်သည်၊ စိတ်ထားဖြူစင်သည်၊ မတရားမှုကို မကျင့်ကြံတတ် အစရှိသောဂုဏ်များနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်သောကြောင့် ဆရာကြီးမိန်းချပ်က အောက်ပါအတိုင်း မိန့်ကြားခဲ့သည်။

“ကြီးမြတ်တဲ့လူဟာ ကလေးနှလုံးသားမပျောက်ဆုံးဘဲ ပိုင်ဆိုင်ထားတဲ့လူပဲ ဖြစ်တယ်”

ဤစကားကလေးကိုလည်း ဆင်ခြင်ကြည့်ပါဦး။

“ရင်၏ သဘောအတိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံသူသည် လေးပစ်သမားနှင့်တူ၏။ လေးပစ်သမားသည် ရှေးဦးစွာ သူ၏ ကိုယ်နေကိုယ်ထားကို ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်သည်။ ထို့နောက် မြားကို လွှတ်၏။ အကယ်၍ သူသည် ပစ်ချက်လွဲသွားသော် သူ့ထက် တော်သောသူများအပေါ်တွင် အငြိုးထားခြင်းမရှိပါ။ သူ့ကိုယ်သူသာ အာရုံပြုဆင်ခြင်၍ ပြန်လည်စစ်ဆေးပါသည်”

များစွာ မှတ်သားဖွယ်ကောင်းရုံမက လိုက်နာကျင့်ကြံထိုက်သော အဆိုအမိန့် ဖြစ်ပါ၏။ မအောင်မြင်ဖြစ်ရမှုအတွက် အကြောင်းရင်းဖြစ်သောအပြစ်သည် သူတစ်ပါးတွင် မရှိပါ။ မိမိမှာသာ ရှိနိုင်ပါသည်။ မိမိအားနည်းချက်ကို အားသာချက်အဖြစ် ပြောင်းလဲနိုင်ပါလျှင် လူသည် မုချပင် အောင်မြင်မှုရလာရမည်ဖြစ်၏။

ကွန်ဖြူးရှပ်အမည်ရှိ ပညာရှိကြီး၏ ခံယူချက်ကို လေ့လာခဲ့ရလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ သည် 'ရင်' ဟူသောစကားလုံးကို တွေ့ကြုံခဲ့ရပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ယခုတစ်ဖန် ပြန်၍ အကျဉ်းချုပ်ပြောရလျှင် 'ရင်' ဟူသော ကွန်ဖြူးရှပ်သုံး တရုတ်စကား၏ အဓိပ္ပာယ် သဘောမှာ 'စိတ်ကောင်းထားရှိခြင်း၊ သနားကြင်နာတတ်ခြင်း' ဖြစ်ပေရာ မြန်မာလို လွယ်လွယ်ပြောရလျှင် 'လူစိတ်ရှိခြင်း' ဟုပင် ပြောရပါတော့မည်။

ဆရာကြီးမိန်းရှပ်သည် ဆရာကြီးကွန်ဖြူးရှပ်၏ နို့သက်ခံ နောက်လိုက်ဖြစ် သောကြောင့် 'ရင်' အကြောင်းကို သူသည်လည်း အမျိုးမျိုးဟောပြောဆုံးမပါသည်။

“ရေဟာ မီးကိုနှိမ်နင်းသလို၊ ရင် ဟာ လူမဆန်မှုကို နှိမ်နင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခုခေတ်မှာ လူတွေဟာ ရင် ကို လက်ခံကျင့်သုံးရာမှာ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုတော့ တစ် လှည်းတိုက်စာထင်းတွေ လောင်နေတဲ့မီးကို ငြိမ်းဖို့ ရေ တစ်ပန်းကန်လုံးကို အသုံး ပြုတာနဲ့ တူနေတယ်။ သူ လုံ့လစိုက်ထုတ်လုပ်ရတာ အလကားဖြစ်သွားတဲ့အခါမှာ ရေဟာ မီးကို မနှိမ်နင်းနိုင်ဘူးလို့ ပြောတော့တာပဲ။ ပိုဆိုးတာက အဲဒီလိုမြင်တဲ့ အမြင်မျိုးဟာ ရင် စိတ်ထားမရှိဘဲလူတွေကို များစွာ အားပေးအားမြှောက် လုပ်တယ် ဆိုတော့ နောက်ဆုံးမှာ ရင် ကို လုံးဝဆုံးရှုံးသွားရတော့မှာပဲ”

ပညာရှိတို့၏ အဆိုအမိန့်များမှာ ပညာလိုလားသူအဖို့ ရင်ထဲတွင် စွဲသွားပြီး တစ်သက် မမေ့နိုင်တော့သော အဆိုအမိန့်တွေ များစွာရှိပါသည်။ ဆရာကြီးမိန်းရှပ် ၏ အောက်ပါမိန့်ကြားချက်တစ်ခုမှာ ထိုဟာများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်ပေသည်။

“လူတစ်ယောက်ရဲ့ လက်သန်းဟာ ကောက်ကွေးနေလို့ လက်သန်းကို ဖြန့်လို့ မရဘူး။ ဒီလိုဖြစ်နေလို့ကတော့ သူဟာ နာကျင်မှုမရှိဘူး။ အလုပ် လုပ်ရာမှာလည်း ဘာအနှောင့်အယှက်မရှိပါဘူး။ ဒါပေမယ့်လို့ သူ့လက်သန်းကလေးကို ဖြောင့်သွား အောင် လုပ်ပေးနိုင်တဲ့လူ ရှိမယ်ဆိုရင် မိုင်ပေါင်းများစွာကွာဝေးတဲ့ အဲဒီလူဆီကို သွားရပါစေ။ ဝေးတယ်လို့ သူ ထင်မှာမဟုတ်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သူ့လက် က သူများနဲ့မှ မတူဘဲကိုး။

“မိမိရဲ့ လက်ချောင်းဟာ တခြားလူတွေနဲ့ မတူဘူးဆိုရင် လူဟာ မကျေမနပ် ဖြစ်လာရတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့စိတ်က တခြားလူတွေနဲ့ မတူဘူးဆိုတဲ့အခါမှာတော့ သူဟာ မကျေမနပ်ဖြစ်တာကို မခံစားရဘူးလေ။ အဲဒါဟာ အရာဝတ္ထုတွေကို နှိုင်း ယှဉ်ကြည့်စရာရဲ့ အရေးကြီးမှုကို မသိခြင်းဘဲဖြစ်တယ်”

တကယ်တော့ နာလည်းမနာ၊ ဘာပြဿနာမှမဖြစ်ပေါ်စေသော လက်ချောင်း ကလေး ကောက်ကွေးနေမှုအတွက် နေမထိ ထိုင်မသာ မကျေမနပ်ဖြစ်သည်။ ဤ

ဘဝတွင်သာမက သံသရာအထိ လိုက်၍ဒုက္ခပေးမည့် မိမိ၏စိတ်မှ အပြစ်အနာ အဆာကိုကား ကျေကျေနပ်နပ် လက်ခံမွေးမြူထား၏။ ကြီးမြတ်သောသူဖြစ်သူ များသည် ထိုစကားကို အလေးအနက်ထား တွေးတောဆင်ခြင်၍ အပြစ်အနာအဆာ ကင်းသောစိတ်ကို သန့်ရှင်းအောင် ထိန်းသိမ်းထားရပါလိမ့်မည်။

ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဆရာကြီးမိန်းရှပ်သည် ရှည်လျားစွာမိန့်ကြားခဲ့၏။ သူ၏ အဆိုအမိန့်မှာ ရှည်လျားလှသည်ဖြစ်ရာ စကားပြောဟန်ဖြင့်မဟုတ်ဘဲ ဆောင်း ပါးတစ်ပုဒ်သဖွယ် ရေးခြယ်၍ တင်ပြလိုက်ရလေသည်။

လောကတွင် ထုန် အမည်ရှိသော အပင်၊ ဇူ အမည်ရှိသောအပင်တို့ ရှိကြပါ၏။ ထိုအပင်တို့ကို လက်နှစ်ဖက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ လက်တစ်ဖက်တည်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း ဖမ်းဆုပ်နိုင်ပါ၏။ ထိုအပင်များကို စိုက်ပျိုးလိုသူများသည် မည်သို့ စိုက်ပျိုးရမည်ကို သိကြသည်။ သို့ရာတွင် မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ ပြုစုပျိုးထောင်ရန် တွက် ဘာလုပ်ရမှန်းမသိချေ။ ဤဟာသည် လူသည် မိမိ၏ကိုယ်ကို ထုန် အပင်၊ ဇူ အပင်တွေလောက် တန်ဖိုးမထားဘူးဟု ဆိုရာရောက်ပါသလား။ အတွေးမရှိခြင်း ပင် ဖြစ်တော့သည်။

လူသည် မိမိ၏ကိုယ်ခန္ဓာတွင် မချစ်မနှစ်သက်သော အစိတ်အပိုင်းဟူ၍ မရှိ ပါ။ ယင်းသို့အားလုံးကို ချစ်သည်ဖြစ်သောကြောင့် အားလုံးကို ကောင်းမွန်ရှင်သန် အောင် မွေးမြူရမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ သူ မချစ်မနှစ်သက်သော အရေပြားပေါ်မှ နေရာဟူ၍ တစ်လက်မမျှမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် မွေးမြူမှုမလုပ်ရသောနေရာဟူ၍ အရေပြားပေါ်တွင် တစ်လက်မမျှ မရှိပါ။

သူ ပြုစုမွေးမြူသည့်နည်းနာ ကောင်းသည် မကောင်းသည်ကို ကာယကံရှင် မှလွဲ၍ အခြားမည်သူကမျှ မပြောနိုင်ပါ။ ကိုယ်ခန္ဓာက အချို့သော အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း များသည် ကြီးမြတ်၏။ အချို့သည် ယုတ်နိမ့်၏။ အချို့သည် ကြီးမား၏။ အချို့ သည် သေးငယ်၏။ သေးငယ်သည့်အရာအတွက် ကြီးမားသည့်အရာကို မထိခိုက် စေသင့်ပါ။ ယုတ်နိမ့်သောအရာအတွက် ကြီးမြတ်သောအရာကို မထိခိုက်စေရပါ။ မိမိခန္ဓာကိုယ်မှ သေးငယ်သောအရာကို ပြုစုမွေးမြူသူသည် သေးငယ်သူသာ ဖြစ်လာ ပါလိမ့်မည်။ မိမိကိုယ်တွင်းမှ ကြီးမြတ်မှုကို ပြုစုမွေးမြူသူသည် ကြီးမြတ်သောသူ ဖြစ်လာရလေသည်။

ဥယျာဉ်မှူးတစ်ဦးသည် တန်ဖိုးကြီးလှသော ဝူ နှင့် ချိယာ အပင်များကို လျစ်လျူပြု၍ အဖိုးမတန်သော စွန်ပလုံအရိုင်းပင်များကို စိုက်ပျိုးသည် သူကား

ညံ့ဖျင်းသော ဥယျာဉ်မျိုးဖြစ်၏။ ဤနည်းတူစွာပင် လူတစ်ယောက်သည် နှိုင်းစာသော အရေးပါမှုကိုမသိဘဲ ပခုံးနှင့်ကျောပြင်ကို လျစ်လျူပြု၍ လက်ချောင်းများကိုသာ ပြုစုမွေးမြူသည်။ သူသည် ပျာလောင်ခတ်နေသော ဝံပုလွေနှင့်ပင် တူသေးတော့ သည်။

စားခြင်းသောက်ခြင်းကိုသာ ပြုလုပ်နေသောသူကို အခြားသူများက ရှုတ်ချ ကြပေ၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူသည် သေးငယ်သည်ကိုသာ ပြုစုမွေးမြူ၍ ကြီးမားသည်ကိုမူ လျစ်လျူရှုထားသည်။ အကယ်၍ လူတစ်ယောက်သည် အစား အသောက်ကိုသာ နှစ်သက်သည်ဖြစ်၍ အခြားအရာအားလုံးကို လျစ်လျူပြုသည်ဆို ပါလျှင် သူ၏ပါးစပ်နှင့် ဝမ်းဗိုက်တို့သည် အရေပြားတစ်လက်မထက် ပို၍ သူ့ အတွက် အရေးပါနေသည်ဟု ဆိုရပေတော့မည်။

လူသားအချင်းချင်း ဆက်ဆံရေးကောင်းမွန်မှုအတွက်လည်း ဆရာကြီးမိန်းရှပ် သည် များစွာပြောဟောမိန့်ကြားခဲ့ပါသည်။ အောက်ပါစကားကလေးကို နားဆင် ကြည့်ပါဦး။

“လိမ္မာသူဟာ တခြားလူတွေနဲ့ မတူတာ သူ့နှလုံးသားရဲ့သဘောထားပဲ။ လိမ္မာသူဟာ နှလုံးသားထဲမှာ ရင် နှင့် လီ ကို ထွေးပိုက်ထားတယ်။ ရင် ဆိုတာက လူသားတွေကို မေတ္တာထားတာပဲ။ လီ ဆိုတာက လူသားတွေကို လေးစားတာပဲ။ လူသားတွေကို ချစ်တဲ့လူဟာ လူတွေရဲ့ချစ်ခြင်းကို ခံရမယ်။ လူသားတွေကို လေးစား တဲ့လူဟာ လူတွေရဲ့လေးစားခြင်းကို ခံရမယ်”

လိမ္မာသူနှင့်ပတ်သက်၍ ဆရာကြီးမိန်းရှပ်သည် အကျယ်တဝင့်မိန့်ကြားခဲ့သေး ရာ ဆက်လက်၍ တင်ပြသွားပါဦးမည်။

ဆရာကြီးမိန်းရှပ်ခေါ် မုန့်ဇူက လိမ္မာသူနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း ဆက်လက်၍ မိန့်ကြားခဲ့သည်။

“လူတစ်ယောက်ဟာ မိမိကို မလျော်မကန်၊ ကျိုးကြောင်းမညီ ပြုမှုဆက်ဆံ ခဲ့တယ်။ ဒီတော့ မိမိဟာ လိမ္မာသူတစ်ယောက်အနေနဲ့ မိမိကိုယ်မိမိ ပြန်လည်စစ် ဆေးသုံးသပ်တယ်။ ငါ့မှာ ရင် (ဤနေရာတွင် လူတို့ကထားသောမေတ္တာ) ချို့တဲ့ နေတာ ဖြစ်ရမယ်။ နို့မို့ရင် ဘာဖြစ်လို့ ဒီလိုဖြစ်ရမှာလဲ”

“ဒါနဲ့ပဲ မိမိကိုယ်မိမိ ထပ်ပြီးသုံးသပ်ကြည့်တယ်။ မိမိဟာ ရင် ကို လိုက်နာ သားပဲ။ မိမိဟာ လီ ကို စောင့်ထိန်းသားပဲ။ ငါ့မှာ သစ္စာစောင့်သိမှုကင်းမဲ့နေတာ ဖြစ်ရမယ်”

တစ်ခါ မိမိကိုယ်မိမိ သုံးသပ်ကြည့်ပြန်တယ်။ မိမိဟာ သစ္စာစောင့်သိမှု ရှိနေပါတယ်။ ဒါနဲ့တောင် လူတစ်ယောက်ဟာ မိမိကို မလျော်မကန်၊ ကျိုးကြောင်း မညီ ဆက်လက်ပြီး ပြုမူဆက်ဆံနေသေးတယ်ဆိုရင် လိမ္မာသူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ဒီလိုစဉ်းစားမယ်။ ဤလူဟာ ကျိုးကြောင်းဆီလျော်မှု လုံးဝကင်းမဲ့နေတယ်။ ဒီလို ပြုမူနေရင် သူဟာ ငှက်တွေ၊ သားရဲတိရစ္ဆာန်တွေနဲ့ ဘာခြားတော့မလဲ။ ဒီတော့ ငါဟာ ဘာကြောင့် ငှက်တွေ၊ သားရဲတိရစ္ဆာန်တွေကို ဂရုစိုက်နေရမှာလဲ”

ဤနေရာတွင် ဆရာကြီးမိန်းရှပ်က မိမိကသာ တရားနဲ့အညီ နေပါ။ ဤသို့ နေပါလျက်နှင့် အခြားလူတွေက မုန်းတီးပြီး လေးစားသမှုမပြုကြဘူးဟုဆိုလျှင် ထိုလူများကို လူအဖြစ်သဘောမထားဘဲ လျစ်လျူရှုထားလိုက်ပါဟု ဆုံးမခြင်းဖြစ် သည်။ တန်ဖိုး ရှိ မရှိ ဟူသည်မှာ မိမိ၏ ပင်ကိုယ်စရိုက်သဘာဝပေါ်တွင်သာ တည်မှီ၍ သူများ၏အထင်အမြင်၊ အဆက်အဆံ၊ အပြုအမူများပေါ်တွင် လုံးဝ မတည်မှီကြောင်း ညွှန်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

အပြန်အားဖြင့် ဆင်ခြင်လျှင် ကိုယ့်မှာ စစ်မှန်သောတန်ဖိုးမရှိပါဘဲ အခြား သူများက ချစ်ခင်လေးစားနေကြသည်ကို အဟုတ်ကြီးမှတ်၍ သာယာနေမည်ဆို လျှင် မိမိသည် လိမ္မာသူဘဝမှ လျော့ကျသွားမည်သာ ဖြစ်လေတော့သည်။

ဆရာကြီးမိန်းရှပ်၏ ဆက်လက်မိန့်ကြားချက်ကို နာခံကြည့်ပါဦး။

“ဒါကြောင့် လိမ္မာသူမှာ တစ်မနက်စာ ပြဿနာမရှိဘူး။ တစ်သက်စာပူပန်မှု သာရှိတယ်။ သူ ပူပန်နေတာက ဒီလို ဒီလို။ ရွန်ဟာ လူတစ်ယောက်ပဲပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ရွန်ဟာ လောကရဲ့ စံပြုဖြစ်ခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ သူ့ရဲ့ဆောင်ရွက်ချက်ဟာ နှောင်းခေတ် တွေအထိ လက်ဆင့်ကမ်း ရောက်ရှိခဲ့တယ်။ ငါကတော့ ရွာသားကလေးတစ်ယောက် ဘဝက မတက်တော့ဘူး။ ဒါဟာ တစ်သက်စာပူပန်ရမယ့်အရေးပဲ။ ကောင်းပြီ၊ ဒီပူပန်မှုကို ဘယ်လိုဖြေဖျောက်ရမလဲ။ ရွန်နဲ့တူအောင် လုပ်ဖို့ပဲ ရှိတာပေါ့”

အလွန်ကောင်းသောဆုံးမချက် ဖြစ်ပါသည်။

မိမိမှာ ရင်တို့၊ လီတို့နှင့် မဆန့်ကျင်ပါဘဲလျက် လူတွေက ချစ်ခင်လေးစားမှု မရှိသည်မှာ တစ်မနက်စာ စိတ်ရှုပ်သွားရသည့်ပြဿနာသာ ဖြစ်၏။ အရေးစိုက်စရာ မဟုတ်ချေ။ ကိုယ်က တရားနှင့်အညီဖြစ်နေလျှင် သူများ ဘာထင်ထင်၊ ဘယ်လို သဘောထားထား မရေးမကြီးသည်သာ ဖြစ်၏။

တကယ်ပူပန်သင့်သည်ကား မိမိ မသေခင်တွင်လည်း သူများအတွက် ခံနမူနာ ယူလောက်စရာ ဖြစ်ရမည်။ သေပြီးသောအခါတွင်လည်း နောင်လာနောက်သားများ

